

Oktatásügyi és Kulturális Főigazgatóság

Az egész életen át tartó tanulás programja

„START-UP-MODEL”

Új vállalkozások létrehozásának ösztönzését és segítségét célzó rendszer kidolgozása
belga, portugál és francia modellek alapján

Egész életen át tartó tanulás program

Leonardo da Vinci

Innovációtranszfer alprogram

ÖSSZEFOGLALÓ TANULMÁNY AZ ÁLLÁSKERESŐK VÁLLALKOZÓVÁ VÁLÁSÁVAL KAPCSOLATBAN KÉSZÍTETT KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS EREDMÉNYÉRŐL

Készítette a projekt
Igényfelmérés, elemzés készítése munkacsoportja (WP4)

Laurinyecz Anikó
munkacsoport vezető
Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja

A felmérésben résztvevő partnerek:

Tótka Judit
Békés Megyéért Vállalkozásfejlesztési Közhasznú Alapítvány

Kőszeginé Kotroczó Mariann
Türr István Képző és Kutató Intézet Békéscsabai Igazgatóság

Lukoviczky György, Kertész János, Pribojszki Anita
Békéscsabai Ipartestület

Czibula Zoltán; Gulácsi Levente
Kereskedők, Vállalkozók Békés Megyei Szervezete

Szikszai Csaba
Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara

Kovács Edina
Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja
valamint a Munkaügyi Központ kirendeltségeinek kollégái

Békéscsaba, 2011. július

Tartalom

I. Előzmények.....	5
II. A felmérésről.....	7
III. A megkérdezettek köre	8
III.1. Kérdezés helye szerint.....	8
III.2. Földrajzilag	10
III.3. Nemenként.....	11
III.4. Korcsoportonként	12
III.5. Iskolai végzettségenként	12
III.6. Foglalkozás szerint.....	13
III.7. Jelenlegi státusza szerint	14
III.8. Munkaképesség jellege szerint (megváltozott/nem megváltozott)	14
III.9. Ellátási formánként	14
III.10. Pályakezdők	15
III.11. Álláskereső időtartama szerint	15
III.12. Eddigi üzleti tapasztalat, jövőbeni vállalkozási szándékok.....	16
Fontolgatja / fontolgatta-e önálló vállalkozás indításának lehetőségét?..	16
Van már üzleti tapasztalata?	16
Ha vállalkozna, mibe kezdene / csatlakozna?	17
Milyen munkakörben, foglalkozásban dolgozna / vállalkozna szívesen?..	17
IV. A vállalkozás indításának okai	19
V. Miért nem kezdett eddig vállalkozásba?	20
V.1. Motiváció.....	20
V.2. Szakmai alapok.....	21
V.3. Gazdasági, szociális tényezők.....	22
V.4. Kezdőtőke, fenntartás, bürokrácia.....	23
VI. Fejlődési területek.....	25
VII. Általános vállalkozás indítással kapcsolatos tájékozottság	26
VIII. ... és ami még a vállalkozni szándékozókat aggasztja	28

IX. A projekt indításának szükségessége, avagy a kockázat nélküli vállalkozás- kipróbálás lehetősége.....	28
Összefoglalás	30
Mellékletek	33
Táblázatok.....	36
A minta összetétele.....	36
Korcsoportonként - nemenként	36
Iskolai végzettségenként - nemenként.....	36
Ellátási formánként - nemenként	36
Ellátási formánként - korcsoportonként.....	37
Iskolai végzettségenként – folyamatos regisztráció hossza szerint	37
Rendelkezik-e üzleti tapasztalattal?	38
Ha vállalkozna, mibe kezdene?	38
Szakképzettség – vállalkozási terület – üzleti tapasztalat	39
A vállalkozás indítása mellett szóló érvek	40
Miért nem kezdett eddig vállalkozásba?	41
Motiváció	41
Családi támogatottság – nemenként	41
Szakmai alapok.....	42
Szakmai alapok – iskolai végzettségenként.....	42
Gazdasági, szociális tényezők	43
Mecélzött fejlődési területek iskolai végzettségenként	44
Tájékozottság a vállalkozás indításának feltételeiről	44
Ábrák, diagramok.....	45

I. Előzmények

A munkaügyi szervezet egyik alapvető célja a munkanélküliség kezelése, a munkahelyek megőrzése és új munkahelyek teremtésében való részvétel. A munkahelyteremtés, mint a gazdasági és foglalkoztatási helyzet javítását segítő eszközrendszer szervezetünk keretein belül igen szűkös. Ennek az eszközrendszernek napjainkban alapvetően két pillére van. Egyik – a jól működő, és igen nagy érdeklődésre számot tartó – munkahelyteremtés támogatása, ami szinte kizárólag a több éve, gazdaságosan üzemelő cégek beruházás fejlesztését szolgálja. A másik forma az álláskereső vállalkozóvá válási támogatása. Az elmúlt években dél-alföldi viszonylatban évente 3000-4000 fő érdeklődött a támogatás iránt, azonban a pályázatot ténylegesen benyújtók száma, tehát a vállalkozást ténylegesen elindítók száma az érdeklődőknek csupán 10-15%-át tette ki. Nagyvonalú felmérést készítettünk ezért annak érdekében, hogy kiderítsük, mi lehet az álláskereső igen alacsony vállalkozási szándéka hátterében. Mint kiderült, az álláskeresőket leginkább visszatartó tényező a magas rizikófaktor. Mindezek mellett felismertük, hogy a magyarországi viszonylatban is hátrányos helyzetűnek minősülő Dél-alföldi régió egyik kitörési pontja lehet a vállalkozás élénkítés, az új vállalkozások létrejöttének segítése.

Kézenfekvő megoldásként kínálkozik ezért olyan megoldási lehetőség feltárása, egy olyan modell kidolgozása, majd később bevezetése; vagy már nemzetközi viszonylatban létező adaptálása, amely lehetővé teszi az álláskereső számára a vállalkozási tevékenység, egy új életminőség és szemlélet kipróbálását, és mindezt KOCKÁZATMENTESEN, segítő kezekről kísérvé.

Mindezt felismerve a Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központjának jogelődje, a Dél-alföldi Regionális Munkaügyi Központ 2010 februárjában az Európai Unió Egész életen át tartó tanulás program Leonardo da Vinci Innovációtranszfer alprogramjának pályázati felhívására pályázatot nyújtott be „START-UP-MODEL” Új vállalkozások létrehozásának ösztönzését és segítését célzó rendszer kidolgozása belga, portugál és francia modellek alapján címmel.

A projekt céljául tűzte ki 2 év leforgása alatt olyan vállalkozáskeltető rendszer meghonosítását, mely kockázatmentes vállalkozáskipróbálási lehetőséget biztosít az álláskereső számára.

A vállalkozáskeltetés, mint módszer 1995-ben került kidolgozásra, és bevezetésre Franciaországban, amelynek keretében a vállalkozást indítani szándékozó álláskereső

segítséget kapnak már a folyamat kezdeti szakaszában, úgy mint projekt kidolgozás, üzleti terv elkészítés, és pénzügyi tervezés. A rendszer további fontos eleme az, hogy az ügyfelek számára lehetőség nyílik az üzleti tevékenység, a vállalkozás működtetésével kapcsolatos operatív feladatok megismerésére, gyakorlatban való kipróbálására, melyhez folyamatos mentori segítséget is kapnak. A Franciaországban kifejlesztett és működtetett rendszer Belgiumban, valamint Portugáliában az elmúlt években sikeresen átvételre került.

Megítélésünk szerint mindhárom országban kialakított rendszer megismerése, hazai gyakorlatba való átültetése rendkívüli módon javítaná a korábbiakban felvázolt kedvezőtlen helyzetet, kezdetben a megyében, majd később akár országos szinten is.

Projektünk fő célja, hogy nemzetközi találkozók keretében, intézménylátogatások, előadások, szakmai anyagok biztosítása révén részletesen megismerjük ezen rendszereket, folyamatokat. A szerzett tapasztalatok, ismeretek felhasználásával, egybefogva a rendszer működtetésében nélkülözhetetlen hazai partnerszervezeteket, kialakításra kerüljön a hazai megvalósíthatóság szakmai feltételrendszere Ezt követően 5 álláskereső bevonásával, a nemzetközi partnerek folyamatos koordinálásával kipróbáljuk azt a hazai gyakorlatban.

A projekt eredményének egy Magyarországon is megvalósítható vállalkozáskeltető módszertani útmutatóját és a gyakorlati működtetést segítő záró tanulmányt tekintjük, valamint 5 új vállalkozás, új rendszer szerinti megvalósulását, továbbá egy hazai és nemzetközi partneri hálózatának létrejöttét.

Mindebben segítő, és aktívan közreműködő nemzetközi partnereink:

- Partner 1: Système d'Accompagnement à la Création d'Entreprises (SACE) – Belgium
- Partner 2.: Associação de Desenvolvimento Rural Integrado das Serras de Montemuro Arada e Gralheira (ADMIRAG) – Portugália
- Partner 3: Union Des Couveuses d'entreprises (UCE) – Franciaország
- Partner 4: Service Publique Ce Wallonie (SPW) – Belgium

Hazai partnereink:

- Partner 5: Békés Megyéért Vállalkozásfejlesztési Közhasznú Közalapítvány (BMVA)
- Partner 6: Békéscsabai Regionális Képző Központ (BRKK) jogutódja, a Türr István Képző és Kutató Intézet Békéscsabai Igazgatóság
- Partner 7: Békéscsabai Ipartestület (IPOSZ)
- Partner 8: Békés Megyei Kereskedők és Boltvezetők Szövetsége (KISOSZ)
- Partner 9: Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (BMKIK)

Kitűzött céljaink, feladataink elérése végett a projektet 6 munkacsomagra osztottuk,

1. projektciklus menedzsment szabályszerű kialakítása és működtetése
2. minőségbiztosítás, minőségértékelés
3. a belga, francia és portugál vállalkozáskeltető rendszer átvételét szolgáló anyagok kidolgozása és az anyagok átadása
4. **igényfelmérés, elemzés készítése**, a partnerhálózat kialakítás
5. az álláskereső vállalkozóvá válásának támogatására szolgáló vállalkozáskeltető rendszer tesztszintű működtetése
6. disszemináció és fenntarthatóság

A felsoroltak közül a 4. igényfelmérés, elemzés készítése munkacsomag egyik alapvető feladata, hogy az álláskeresők körében készített kérdőíves felmérésen keresztül tárja fel, térképezze fel a célcsoport speciális igényeit, kompetenciáit, vállalkozást akadályozó gondjait, problémáit. Majd a felmérés eredményeit egy összefoglaló tanulmány keretében mutassa be, mely kiinduló alapjául szolgál a tervezett modell hazai igényeket figyelembe vevő adaptálásához.

II. A felmérésről

A felmérés módszere: az álláskereső vállalkozó válás felé irányuló szándékainak felmérésére – a pályázatban foglaltaknak megfelelően – a kérdőíves megkeresési formát alkalmaztuk. Felmérésünk mintavételes eljárással történt, ugyanakkor – a teljes sokaság ismerete, és annak leképezése híján – mintánk nem tekinthető reprezentatív jellegűnek.

A kérdőív kidolgozása 4 szakaszban történt:

1. tartalmi javaslatok bekérése a hazai partnerszervezetektől
(érintett partnerszervezetek listáját lásd I. pontban)
2. kérdőívtervezet összeállítása a beérkezett javaslatok alapján
3. a kérdőív tervezet hazai és külföldi véleményeztetése
(érintett partnerszervezetek listáját lásd I. pontban)
4. a kérdőív véglegesítése

A kérdőív tervezet véleményeztetését a projekt minőségbiztosítási tervében foglalt termékértékelő lap segítségével végeztük, s a kidolgozott, végleges kérdőívmintát az 1. számú mellékletünk tartalmazza.

A felmérés célcsoportja: vállalkozás indítása iránt érdeklődő álláskereső

A felmérés időtartama: 2011.05.12 – 2011.06.03

A felmérés helye: Kérdőíveink a Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központjának 9, Békés megyében található kirendeltségén kerültek lekérdezésre, így Békéscsabán, Békésen, Gyulán, Orosházán, Szarvason, Szeghalmon, Gyomaendrődön, Mezőkovácsházán és Sarkadon; valamint a bekapcsolódott a lekérdezés lebonyolításába a Békéscsabai Ipartestület is.

Pályázatban vállalt kitöltött kérdőívek minimális darabszáma: A beadott pályázatunk az elfogadott kérdőív alapján minimum 50 álláskereső tekintetében vállalta a kérdőíves felmérés lebonyolítását. A ténylegesen lekérdezett és kitöltött kérdőívek száma a vállaltat 50-es létszámot jóval meghaladta, mivel 80 álláskereső válaszával számolhattunk, ami 160%-a a minimálisan megcélzott 50 fős létszámnak. Összefoglaló anyagunk így több, mint másfélszer akkora merítési körből táplálkozhatott, a válaszok lényegesen nagyobb sokaság visszajelzéseit tükrözik, tehát felmérésünk pontossága, megbízhatósága is lényegesen nagyobb.

Publikációs nyelv: magyar, angol

III. A megkérdezettek köre

Megkérdezésünk célcsoportja azon álláskeresők köre, akik érdeklődnek a vállalkozóvá válás feltételei, lehetőségei, támogatásai iránt, tehát elsősorban azon álláskeresők, akik nem, vagy nem kizárólag munkaerő-közvetítés végett keresik föl szervezetünket, szervezeteinket, hanem maguk is aktívan részt kívánnak venni „munkahelyük” megteremtésében, de legalább is fontolgatják azt, új utakat keresve, s ennek során számításba véve az önfoglalkoztatás lehetőségét is.

III.1. Kérdezés helye szerint

Kérdőíveink felvétele a megye 10 pontján: 9 munkaügyi kirendeltségen, továbbá a Békéscsabai Ipartestületnél történt, lefedve valamennyi munkaerő-piaci körzetet.

A lekérdezések helye településileg:

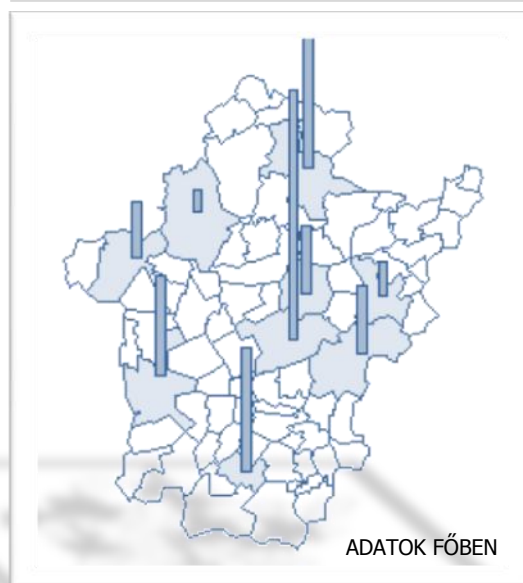
- Békéscsaba
- Békés
- Gyula
- Orosháza

„START-UP-MODEL” ÚJ VÁLLALKOZÁSOK LÉTREHOZÁSÁNAK ÖSZTÖNZÉSÉT ÉS SEGÍTÉSÉT CÉLZÓ RENDSZER KIDOLGOZÁSA BELGA, PORTUGÁL ÉS FRANCIA MODELLEK ALAPJÁN

- Szarvas
- Szeghalom
- Gyomaendrőd
- Mezőkovácsháza és
- Sarkad.

A lekérdezett kérdőívek darabszámának területi eloszlásánál elsősorban a korábbi évek vállalkozóvá válási támogatásában érintett létszámok területi megoszlását kívántuk követni, így azon térségekben, ahol a vállalkozói hajlandóság, érdeklődés

A VÁLASZOLÓK ELHELYEZKEDÉSE A LEKÉRDEZÉS HELYE SZERINT

arányban vontunk be alanyokat a kérdőíves megkeresésünkbe, ugyanakkor szem előtt tartottuk azt is, hogy a csekély vállalkozói aktivitást mutató térségek álláskeresőinek véleménye is bekerüljön megkérdezésünk célkeresztjébe. A válaszadási hajlandóság ugyanakkor egyes körzetekben lényegesen intenzívebbnek bizonyult várakozásainknál, mely mindenképpen a program iránti érdeklődést, a hozzá fűződő pozitív elvárásokat, reményeket tükrözi.

Legtöbb kérdőívet (18+4 darabot; 23%) Békéscsabán (kirendeltség+IPOSZ), valamint a szeghalmi kirendeltségen (16 db; 20%) töltötték ki, de 10% fölötti arányt képviselt az orosházi (9 db; 11%), valamint a mezőkovácsházi (11 db; 14%) kirendeltségen lekérdezett kérdőívek száma is. Legkisebb arányt a Sarkadi térség képviselt.

A MINTA NAGYSÁGA ÉS MEGOSZLÁSA A LEKÉRDEZÉS HELYE SZERINT, VALAMINT NEMENKÉNT

Megnevezés	Nemenként (fő)			Megoszlás
	férfi	nő	összesen	
Békéscsaba	10	8	18	23%
Békés	2	4	6	8%
Gyula	5	1	6	8%
Orosháza	7	2	9	11%
Szarvas	4	1	5	6%
Szeghalom	7	9	16	20%
Gyomaendrőd	2	0	2	3%
Mezőkovácsháza	5	6	11	14%
Sarkad	2	1	3	4%
IPOSZ	2	2	4	5%
összesen	46	34	80	100%

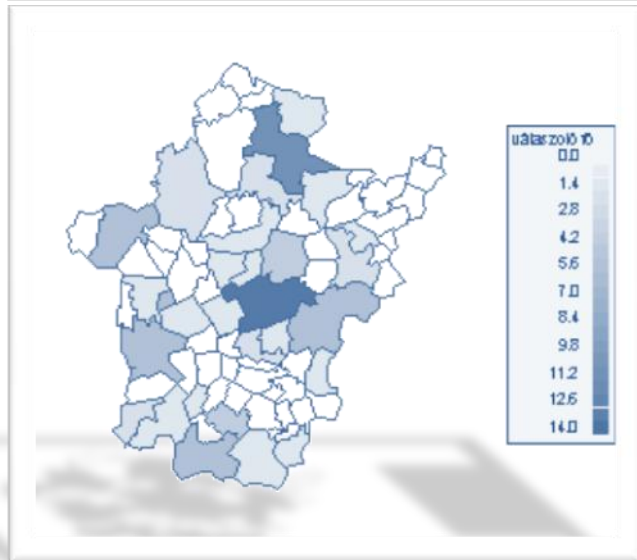
III.2. Földrajzilag

Békés megye 75 közigazgatásilag önálló településsel rendelkezik. Ebből 21 város, míg 54 egyéb kisebb-nagyobb település. A kérdéseinkre válaszoló 80 álláskereső a megye 28 különböző településéről érkezett, és 1 megyén kívüli, de vállalkozási lehetőségekkel megyénket kereső álláskereső

válaszával is számolhattunk. A Békés megyei városok közül csupán kettő nem érintett e megkérdezésünkkel, így felmérésünk a megye szinte valamennyi városára kiterjed, érintve 9 kisebb települést is.

Legtöbb válaszadó békéscsabai állandó lakóhellyel rendelkezik (14 fő, ami a megkérdezettek 18%-a), illetve Szeghalom városából való (11 fő; 14%), míg a sorban őket követő szarvasi, gyulai, mezőhegyesi és orosházi megkérdezettjeink száma ennél már lényegesen kisebb, 5-5 fő (6-6%). Az érintett települések többségét viszont 1-2 fő válaszadó képviseli.

A VÁLASZOLÓK ELHELYEZKEDÉSE TELEPÜLÉSENKÉNT

A VÁLASZOLÓK FÖLDRAJZI ELHELYEZKEDÉSE NEMENKÉNT, VALAMINT AZ ÁLLÁSKERESÉS IDŐTARTAMA SZERINT

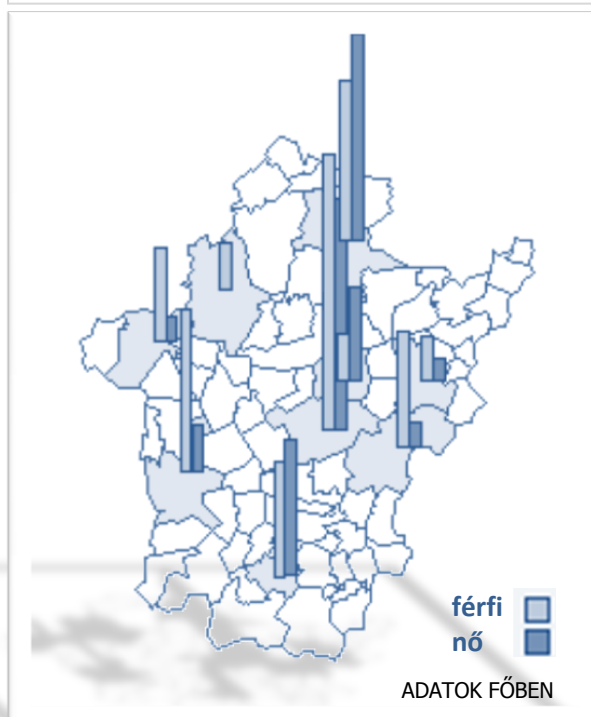
Megnevezés	nem		mennyi ideje álláskereső						
	férfi	nő	1-3 hónapja	13-24 hónapja	4-6 hónapja	7-12 hónapja	több, mint 2 éve	üres	össz
Maglód		1			1				1
Gyomaendrőd	2		1					1	2
Körösladány	1	1		1	1				2
Szeghalom	6	5	4	3	2	2			11
Füzesgyarmat		1				1			1
Vésztő		1		1					1
Szarvas	4	1			3	1		1	5
Békéscsaba	6	8	2		5	3	2	2	14
Békés		4	2		1			1	4
Mezőberény	1				1				1
Újkígyós	1	1			2				2
Murony	1		1						1
Kamut	1							1	1
Telekgerendás	1				1				1

Megnevezés	nem		mennyi ideje álláskereső						
	férfi	nő	1-3 hónapja	13-24 hónapja	4-6 hónapja	7-12 hónapja	több, mint 2 éve	üres	össz
folytatás									
Gyula	4	1	1	1	2			1	5
Szabadkígyós	1			1					1
Sarkad	1	1				2			2
Sarkadkeresztúr	1		1						1
Elek	1					1			1
Mezőkovácsháza	1	3	1			2		1	4
Mezőhegyes	3	2			4			1	5
Battonya	1	1			1		1		2
Dombegyház	1		1						1
Orosháza	4	1	2		1	1	1		5
Csorvás	1				1				1
Nagyszénás	1			1					1
Tótkomlós		1					1		1
Békéssámson	2					1		1	2
Kaszaper		1	1						1
Összesen (fő)	46	34	17	8	26	14	5	10	80
%	57,5%	42,5%	21,3%	10,0%	32,5%	17,5%	6,3%	12,5%	100%

III.3. Nemenként

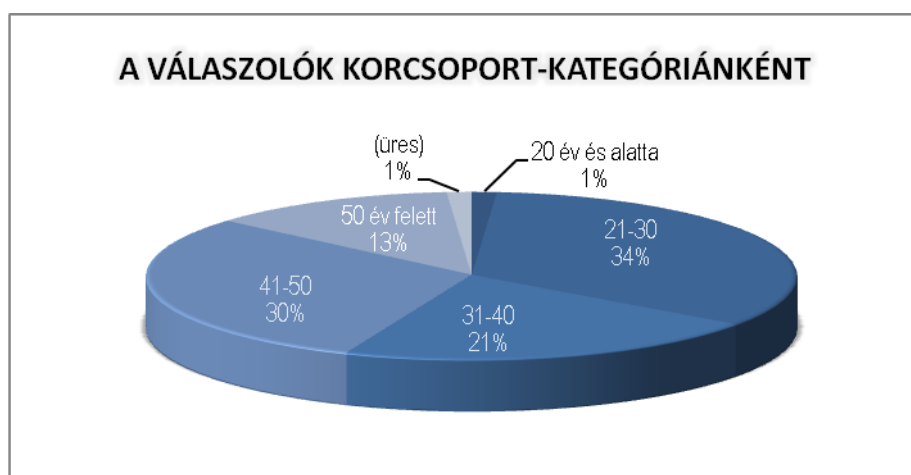
A felmérésbe vont álláskeresőink többsége férfi. A kérdéseinkre válaszoló 80 főből 46 fő, ami a válaszolók 57,5%-át képviseli. A nők aránya így 42,5% (34 fős abszolút létszám mellett). Munkaerő-piaci körzetenként vizsgálva kérdéseinkre válaszoló álláskeresők nemenkénti összetételét megállapítható, hogy Békés, Szeghalom és Mezőkovácsháza körzetében több nő válaszával számolhattunk, mint férfiéval, a többi körzetben viszont – , tehát a kistérségek többségében – a férfiak voltak túlsúlyban.

A VÁLASZOLÓK SZÁMA A MEGKÉRDEZÉS HELYE
SZERINT, NEMENKÉNT

III.4. Korcsoportonként

A vizsgálatba vont álláskeresők legnagyobb része a 21-30 éves korosztályt képviseli. Arányuk a megkérdezetti körben 33,8%, így bő egyharmad körüli. Sorban ezt követi a 41-50 évesek korcsoportja, a megkérdezettek 30%-ával. A 31-40 évesek a mintánk 21,3%-át, az 50 év felettiek pedig a 12,5%-át képviselik. Mindössze egyetlen olyan válaszadónk volt, aki 20 éves, vagy annál fiatalabb, s egy olyan válaszadónk is akadt, aki ebben a kérdésben nem kívánt nyilatkozni. (Ez utóbbiról azt gondolnánk, hogy nyilván hölgy az illető, pedig nem.)

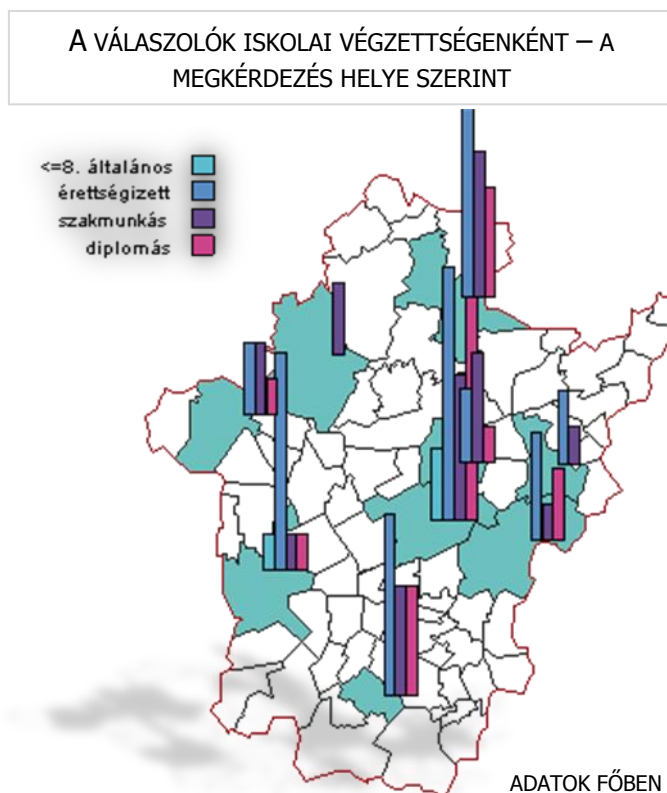

A válaszadók nemét is figyelembe véve megállapítható, hogy mintánkban a nők legnagyobb arányban (35%) a 41-50 éves korosztályt képviselik, majd ezt követi a 21-30 éves korcsoport-kategória (29%), míg a férfiak esetében ezek közel éppen ellenkezőleg alakulnak (21-30 éves a válaszoló férfiak 37%-a, míg 41-50 éves a 26%-uk)

III.5. Iskolai végzettségenként

A vizsgálati kör átlagos képzettségi szintje magasabb, mint a teljes megyei álláskereső állományé. Viszonylag csekély súlyt képviselnek a legfeljebb 8 osztályt végzettek. Mindössze hárman tartoznak e körbe, ami a válaszolóink 3,8%-át képviseli. Gimnáziumi végzettségű a megkérdezettjeink 21,3%-a, szakközépiskolai, illetve technikumi végzettségű pedig a 23,8%-a, így az érettségizettek aránya összességében 45,1%. Egynegyedük pedig diplomás, tehát főiskolai vagy egyetemi diploma birtokában keres állást, illetve egyéb megélhetési lehetőséget.

Általánosságban véve meg-állapítható, hogy a kérdéseinkre válaszoló nők átlagos képzettségi szintje lényegesen magasabb, mint a férfiaké, mert míg a nők 29%-a diplomás, addig a diplomás férfiak aránya ennél 7 százalékponttal alacsonyabb. A nők körében 4 százalékponttal nagyobb arányban találhatunk érettségizetteket, míg elsősorban a szakmunkások súlya alacsonyabb, de kis mértékben a legfeljebb 8 osztályt végzetteké is.

III.6. Foglalkozás szerint

A diplomások közül a leggyakoribb foglalkozásnak e körben a közgazdász bizonyult, de különféle mérnökök (így agrármérnök, automatizálási mérnök, kertészmérnök, mezőgazdasági mérnök), személyügyi szervező, menedzser, tanár, és programozó foglalkozások is előfordulnak a megkérdezettjeink tanult szakmái között.

Az érettségizettek, valamint a szakmunkások előforduló foglalkozásai már kevésbé tipizálhatók, mivel igen széles skálán mozognak, foglalkozásonként 1-2 válaszadót érintve. Megtalálható e körben az asztalos, a bolti eladó, a cipőjavító, a fodrász, a cukrász, a forgácsoló, a géplakatos, a gépész, gépszerelő, a gépíró, a gyógymasszőr, a kőműves és a műköröm-építő ugyanúgy mint a pék, a szakács, vagy éppen a pincér. Viszont a megkérdezettek 20%-a foglalkozási információt nem adott meg. Egy részük nyilván azon egyszerű oknál fogva, mert szakmával nem rendelkeznek. Tipikusan e körbe sorolhatók a 8. osztályt végzettek, valamint gimnáziumi érettségivel rendelkezők, de szakközépiskolások is előfordulnak e körben.

III.7. Jelenlegi státusza szerint

A kérdéseinkre válaszoló 80 főből 72 álláskereső, tehát a megkérdezettjeink 90%-a. 1 GYES-en / GYED-en vagy egyéb gyermekápoláson lévő anyukát, valamint 1 rokkantnyugdíjast szólítottunk meg, míg válaszolóink közül 6 fő munkaviszonyban áll ugyan, de e státusza nem kielégítő a számára, így emellett további álláslehetőséget, vagy egyéb más megélhetési forrást keres.

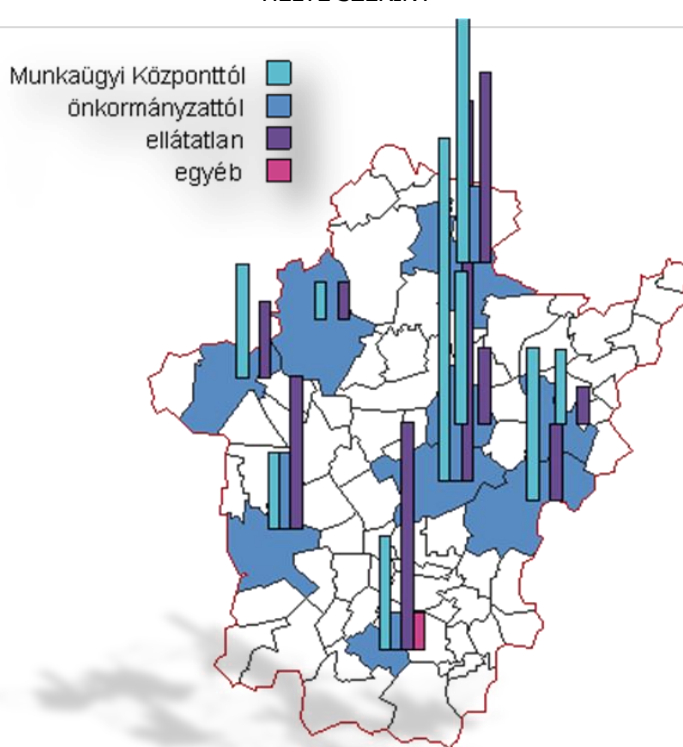
III.8. Munkaképesség jellege szerint (megváltozott/nem megváltozott)

Mindössze két válaszolónk jelezte, hogy megváltozott munkaképességű, egy 41-50 év közötti nő, bolti eladói végzettséggel, valamint egy 50 év feletti férfi, mindössze 8 osztállyal, szakképzettség nélkül. Mindketten a megyeszékhely vonzáskörzetéből, tartósan, tehát egy évnél régebben nem találnak maguknak megfelelő álláslehetőséget.

III.9. Ellátási formánként

A kérdéseinkre válaszolók legnagyobb része – konkrétan 41,3%-a – álláskereső, és általában véve semmiféle ellátásra nem jogosult, így sem a munkaügyi szervezettől, sem az önkormányzattól ellátásban nem részesül. Ez az előfordulás nők esetében valamelyest (3 százalékponttal) ritkább, míg férfiak esetében (2 százalékponttal) gyakoribb. Korcsoportonkénti megoszlásokat figyelembe véve főként a 30 évesnél fiatalabb korosztályra jellemző nagyobb arányban. (61%-uk ellátásra nem jogosult). Munkaerő-piaci körzetek tekintetében Mezőkovácsháza körzetében találhatunk legnagyobb arányban ellátatlanokat e körben (a körzet megkérdezettjeinek az 55%-a), legkedvezőbb

A VÁLASZOLÓK ELLÁTÁSI FORMÁNKÉNT – A MEGKÉRDEZÉS HELYE SZERINT

ADATOK FŐBEN

arányokkal pedig Szeghalom körzete rendelkezik (válaszadóink 31%-a nem részesül ellátásban).

Megkérdezettjeink 36%-a a munkaügyi szervezettől álláskeresői járadékban részesül, 9%-uk pedig álláskeresői segélyben. Az önkormányzattól bérpótló juttatást, vagy egyéb segélyt a válaszolóink egytizede kap. S 1-1 olyan megkérdezettünk is akadt, aki gyermekgondozási segélyen, illetve keresetpótló juttatáson van.

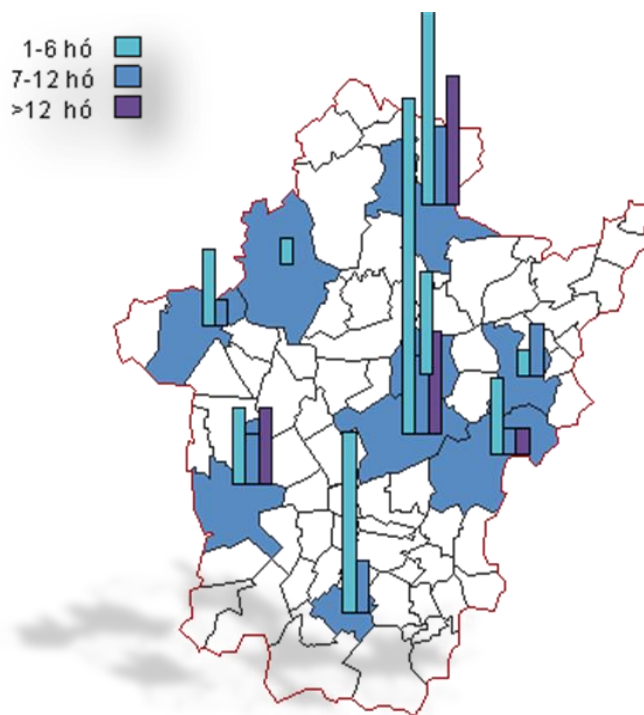
III.10. Pályakezdők

A kérdéseinkre válaszolók egytizede pályakezdő, többségében (63%-uk) férfi, és 38%-uk nő. Életkorukat tekintve főként a 21-30 éves korosztály képviselői. Egynegyedük diplomával, és egy negyedük szakmunkás végzettséggel keres állást, a fele pedig gimnáziumi érettségivel, így gyakorlatilag szakképzettség nélkül. A többségük ellátásra nem jogosult. Egy kivételtől eltekintve a regisztráltságuk hossza még nem éri el a tartós státuszt, tehát 1 évnél rövidebb.

III.11. Álláskeresői időtartama szerint

Megkérdezettjeink 21%-a 3 hónapja, vagy ennél rövidebb ideje keres állást, 33%-uk 3 hónapnál régebben, de kevesebb, mint fél éve. 7-12 hónapos folyamatos regisztráltsági idővel a válaszadóink 18%-a rendelkezik, míg 16%-uk tartósan regisztrált álláskereső, tehát több, mint egy éve, folyamatosan munkalehetőséget keres. (Ez utóbbiak közül 10%-pontot képviselnek azok, akiknek a regisztráltsági ideje 13-24 hónap közötti, és 6%-pontot azok, akik már több, mint 2 éve nem találnak maguknak munkát.) E kérdésünkre a megkérdezettjeink 12%-a nem adott választ, illetve az nem volt értelmezhető.

A VÁLASZOLÓK AZ ÁLLÁSKERESÉS IDŐTARTAMA SZERINT –
MEGKÉRDEZÉSI HELYENKÉNT

ADATOK FŐBEN

A tartósan állásnélküliek álláskeresési járadékra már nem jogosultak, így többségük (46%) az önkormányzati ellátórendszeren keresztül jut jövedelemhez (bérpótló juttatás, egyéb önkormányzati segély). Mindössze 2 fő (15%) részesül e körből álláskeresési segélyben, 38%-uk pedig semmiféle ellátásra nem jogosult.

III.12. Eddigi üzleti tapasztalat, jövőbeni vállalkozási szándékok

Fontolgatja / fontolgatta-e önálló vállalkozás indításának lehetőségét?

A megkérdezettjeink 96%-a komolyan gondolkodik egy önálló vállalkozás indításának lehetőségén, vagy már meglévőhöz történő csatlakozást fontolgat, tehát érdeklődik a vállalkozóvá válás, mint önfoglalkoztatási lehetőségei iránt. Mindössze 3 olyan válaszolónk akadt, akinek nincsenek vállalkozási elképzelései.

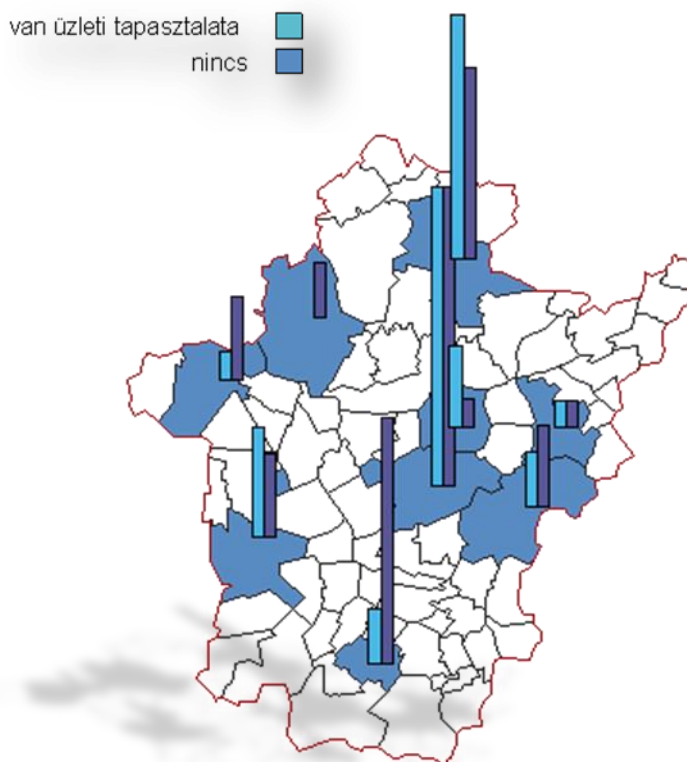
Van már üzleti tapasztalata?

A megkérdezettjeink 41%-a már rendelkezik kisebb-nagyobb üzleti tapasztalattal, míg válaszolóink fele – bár az üzleti életben kevésbé jártas – mégis komolyan foglalkoztatja a vállalkozóvá válás gondolata. (9%-a nem válaszolt e kérdésünkre.)

Az üzleti tapasztalatokkal rendelkezők többsége (55%-a) férfi, ezen belül is 21-30 éves, tehát a fiatalabb generáció tagja, míg nők esetében éppen a valamelyest idősebb (40-50 éves) korúak körében találhatunk nagyobb arányban vállalkozási tapasztalatokkal már rendelkezőket.

Iskolai végzettség tekintetében az üzleti tapasztalatokkal már rendelkezők 55%-a érettségizett, 24%-a szakmunkás, 21%-a pedig

A VÁLASZOLÓK ÜZLETI TAPASZTALAT SZERINT - MUNKAERŐ-PIACI KÖRZETENKÉNT

ADATOK FŐBEN

diplomás, míg az ilyen irányú tapasztalatokkal nem rendelkezők körében az iméntiknél nagyobb arányban találhatunk diplomásokat és szakmunkásokat, míg érettségizetteket kisebb részarányt képviselnek.

A megkérdezésünk helye szerint vizsgálva az üzleti tapasztalatokkal rendelkezők arányát megállapítható, hogy egy körzet kivételével viszonylag kiegyenlítettnek tekinthető az üzleti tapasztalattal rendelkező, illetve nem rendelkezők aránya, tekintettel arra, hogy maximum 1-2 fős eltérés tapasztalható hol az egyik kör, hol a másik javára. Mezőkovácsháza körzetében azonban szembetűnően magas megkérdezettjeink körében azok súlya, akik a vállalkozói életben még járatlanok, ugyanakkor üzleti terveket dédelgetnek.

Ha vállalkozna, mibe kezdene / csatlakozna?

A megkérdezetti körünk alapvetően egyéni vállalkozásban gondolkodik, tekintettel arra, hogy 81%-uk válaszolta azt, hogy ha vállalkozna, akkor egyéni vállalkozást indítana. 11%-uk társas vállalkozásban gondolkodik. 8%-uk pedig nem foglalt állást a kérdésben.

Az egyéni vállalkozásban gondolkodók 42%-a már rendelkezik üzleti tapasztalatokkal, míg a társas vállalkozáshoz csatlakozni szándékozók esetében ezek aránya lényegesen kisebb, mindössze 22%, így itt – területen való jártasságuk híján – nagyobb arányban gondolják úgy, hogy bölcsebb dolog valakivel társulni, mint egyedül nekivágni az ismeretlennek.

Milyen munkakörben, foglalkozásban dolgozna / vállalkozna szívesen?

(Avagy marad-e a suszter a kaptafájánál?)

A megkérdezettjeink legnagyobb hányada – 29%-a – **kereskedelem, vendéglátás** területén gondolkodik, fele szakirányú végzettség birtokában (eladó, kereskedő-boltvezető, pék, cukrász, szakács, vendéglátóipari eladó, könyvtáros, szállítmányozási ügyintéző), másik fele pedig anélkül, főként érettségivel, ezen belül is legnagyobbbrészt gimnáziumival. Ez utóbbi körben így a vállalkozás indításának egyik elengedhetetlen feltétele a megfelelő kereskedelmi-üzletvezetői ismeretek megszerzése, vagy legalább az ezzel rendelkező alkalmazott biztosítása.

A kérdéseinkre válaszoló 80 főből 11 – tehát a megkérdezettek 15%-a – a **mezőgazdaság** területén, így a növénytermesztés, állattenyésztésben tudná magát elképzelni vállalkozó, vagy őstermelőként. Egy részük – közel a fele – kapcsolódó szakirányú (mezőgazdasági gépész, géplakatos, kertészmérnök, általános mezőgazdász) végzettséggel a háta mögött érdeklődik a vállalkozás indítása iránt, más részük pedig vagy tanult szakmájától eltérő területen, vagy pedig szakképzettség híján gondolkodnak mezőgazdaságban. Ismerve

megyénk jó termőhelyi adottságait és agrárkultúráját, a falvakban a mezőgazdaság apáról fiúra szálló hagyományait, a szakképzettséggel nem rendelkezők számára ez a terület kézenfekvő megoldásként kínálkozik.

Hagyományos iparos területeket is megjelöltek megkérdezettjeink tervezett vállalkozási területként, így egy-egy fő erejéig megjelent a cipőjavító, horgász cikk készítő, szőrmekészítő, elektronika, és kisgépszerviz területe is, továbbá

- az építőipar (kőműves, nyílászáró gyártó, asztalos, szobafestő, mázó),
- a szépségápolás (fodrász, műköröm-építő)
- az egészségmegőrzés (fogtechnikus, gyögmasszőr, természetgyógyász)
- a pénzügyi, gazdasági tevékenységet segítő szolgáltatások (adminisztráció, könyvelés, biztosítás, fordítás, pénzügyi tanácsadás, növény-egészségügyi tanácsadás, programozás, számítógépes grafika, hálózatépítés), valamint
- az oktatás ágazata is,

de megtalálható például az új idők trendjét követő kutyakozmetika is a palettán.

E területekre jellemző, hogy főként (az esetek 63%-ában) szakirányú végzettségükre alapozzák üzleti terveiket megkérdezettjeink.

A leendő vállalkozási területtel kapcsolatban **legkevésbé kiforrott elképzelésekkel** e felmérésünk során úgy tűnik **a diplomások rendelkeztek**, ugyanis azok (összességében 13%), akik e kérdésünkre nem adtak választ, vagy éppen azt válaszolták, hogy még nem tudják, mely területen vállalkoznának szívesen, 50%-ban a diplomások köréből kerültek ki. (Ez gyakorlatilag a diplomások egynegyede.)

Összességében a megkérdezettjeink fele szakirányú végzettségéhez igazodó vállalkozás indításában gondolkodik, 14%-uk pedig új területen próbálkozna. (A maradék 36% vagy a vállalkozás irányát, vagy a tanult szakmáját nem jelölte meg.) Mindent egybevetve tehát elmondható, hogy a szuster alapvetően marad a kaptafájánál.

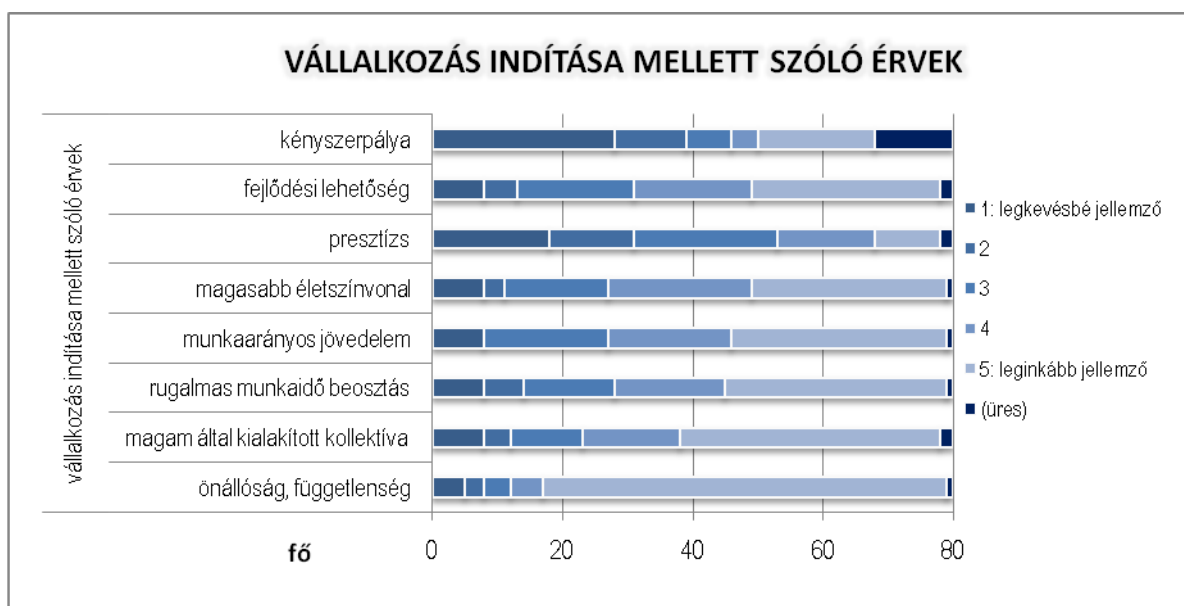
IV. A vállalkozás indításának okai

Felmérésünk során megkérdeztük ügyfeleinket arról is, hogy szerintük a felsoroltak közül melyek azok az érvek, amelyek leginkább a vállalkozás indítása mellett szólnak, s kértük, hogy osztályozzák valamennyi válaszlehetőséget 1-5-ig. 1: ami legkevésbé, 5: ami leginkább a vállalkozás indítása mellett szól.

Válaszlehetőségként az alábbiakat kínáltuk:

- önállóság, függetlenség (a magam ura vagyok)
- magam által kialakított kollektíva, munkakörnyezet
- rugalmas munkaidő beosztás
- munkaarányos jövedelem
- magasabb életszínvonal
- presztízis
- fejlődési lehetőség
- kényszerpálya

Mint felmérésünkéből kiderült a vállalkozói létből alapvetően önállóságot, függetlenséget várnak az érdeklődők, és azt is előszeretettel preferálják, hogy a maguk által kialakított kollektívával dolgozhatnak. A fejlődési lehetőség és az anyagiak is meghatározó érvként szerepelnek a vállalkozás indítása mellett, ugyanis jellemzően munkaarányos jövedelmet, és magasabb életszínvonalat is remélnék megkérdezettjeink, de ezek a szempontok már valamelyest kisebbet nyomnak a latba.

Legnagyobb előnyként tehát azt tekintik megkérdezettjeink, hogy a maguk urai lehetnek, maguk döntenek úgy az emberi, mint anyagi dolgokról, munkakörnyezetről, és mindezért a felelősséget is vállalják.

Ami mindenképpen pozitívum, hogy viszonylag kevesen választják kényszerből a vállalkozói életet, és jellemzően nem is a presztízs-kérdés a fő motiváció.

V. Miért nem kezdett eddig vállalkozásba?

Felmérésünk során célul tűztük ki azt is, hogy információt szerezzünk arra vonatkozóan, hogy mik azok a tényezők, amelyek visszatartották eddig megkérdezettjeinket attól, hogy önálló vállalkozásba kezdjenek? Az általunk alapvetően szóba jöhető indokokat 4 fő kérdéskör köré csoportosítottuk, így külön kérdeztünk rá a motivációra, a szakmai alapokra, a gazdasági, szociális tényezőkre, valamint a technikai és anyagi háttérre úgy, mint kezdő tőke, bürokrácia, és a vállalkozás fenntartása. Ezen kérdéskör tekintetében is kértük, hogy osztályozzák valamennyi felkínált válaszlehetőséget 1-5-ig. 1: ami egyáltalán nem jellemző, 5: ami nagyon jellemző okként jelentkezett.

V.1. Motiváció

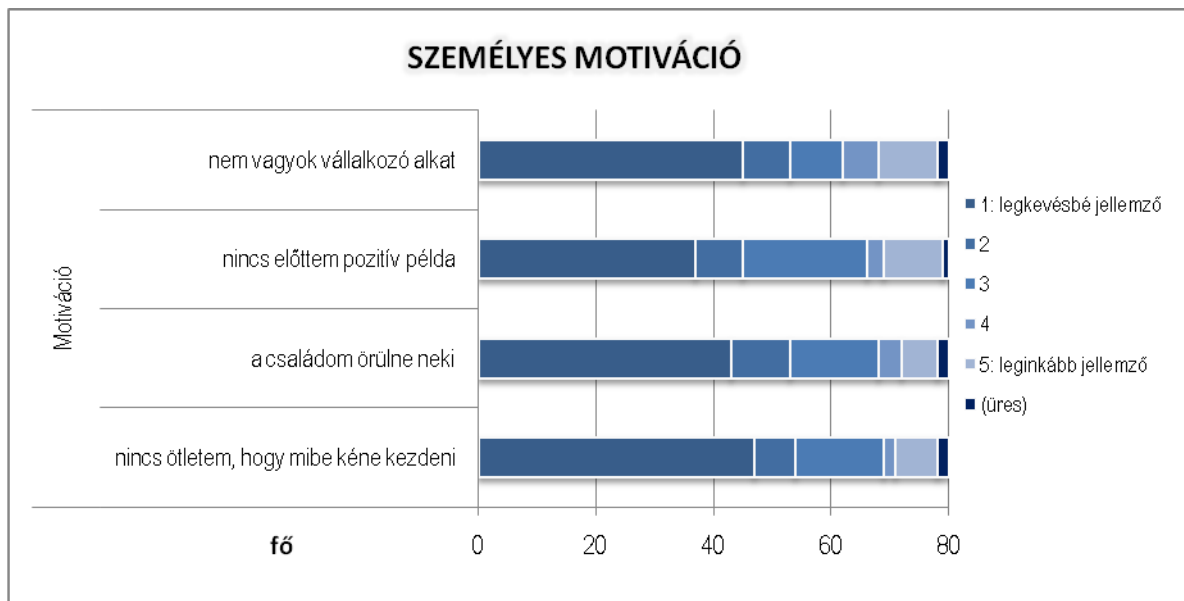
A megkérdezettjeink személyes motivációját vizsgálva megállapítható, hogy elsősorban nem ez a tényező gátolta meg érdeklődő ügyfeleinket ezidáig abban, hogy önálló vállalkozásba kezdjenek. Az összes többi kérdéskörhöz képest e tekintetben adták a legalacsonyabb pontértéket megkérdezettjeink. (Átlagosan 1,9 – 2,3 pont körül.)

Minimális azon válaszadóink száma, akiknek problémát jelent a vállalkozás tárgyának, magának a **tevékenységi körnek** az eldöntése, ami mindenképpen pozitívum a projektünk tekintetében, révén, hogy abból indulunk ki, hogy szakmájukhoz jól értő álláskeresőket kívánunk elindítani, és elsősorban a vállalkozói létből adódó buktatókon szeretnénk őket átsegíteni és amennyire lehet, kiküszöbölni az üzleti élet terén való járatlanságból adódó kockázatokat.

A megkérdezettjeink mindössze 8%-ának kell szembenéznie, rosszabb esetben megküzdenie a családjá vállalkozói léttel szemben állított fenntartásaival, így alapvetően a **családi háttér** nem jelent visszatartó erőt e körben. A nemek hagyományos családon belüli szereposztása azonban e kérdésünknel is jól láthatóan visszaköszön, mert míg a férfiak 4%-a nyilatkozta,

hogy meghatározó visszatartóként jelentkezett a család negatív hozzáállása, addig a nők esetében ezek aránya a férfiakénak a háromszorosa (tehát 12%).

Valamelyest nagyobb problémaként jelentkezik, bár még ez sem meghatározó, hogy a megkérdezettjeink 20%-a véli magáról, hogy nem igazán **vállalkozói alkat**, nem rendelkezik vállalkozói készségekkel. Ez azonban – az ilyen irányú nemzetközi tapasztalati számokhoz képest – kedvező aránynak tekinthető.

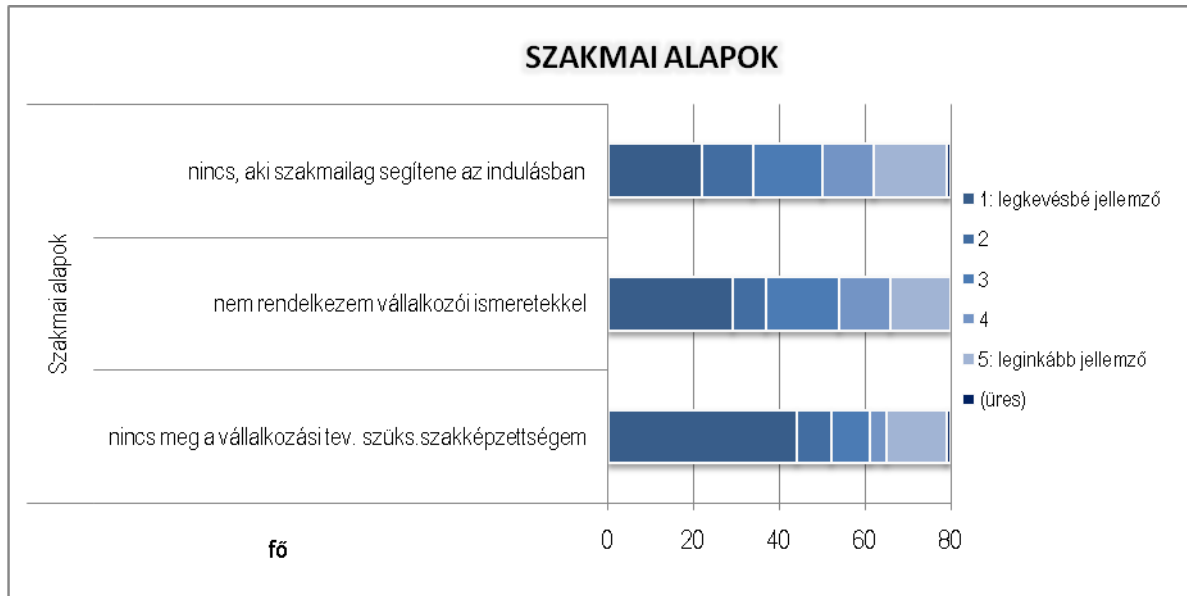
A megkérdezettek szintén 20%-a nyilatkozott úgy, hogy igen sokat lendítene a vállalkozási döntésükben, ha lenne előttük **pozitív példa**, egy olyan jövőkép, ami felrajzolná, hogy egy velük hasonló kvalitásokkal rendelkező ember már sikeres életpályát futott be, hát miért ne sikerülhetne nekik is? E tekintetben így meghatározó szerepe lehet – vállalkozói tagsággal – rendelkező partnerszervezeteinknek, mint pozitív példák tárházának, mindemellett viszont az optimális mentor megválasztása is elemi fontosságú a projekt sikere érdekében.

V.2. Szakmai alapok

A szakmai alapokat vizsgálva megállapítható, hogy érdeklődőinknek – önbevallásuk szerint – e téren alapvető problémájuk nincs. Nem ez az a terület, ami megakadályozta őket abban, hogy ezidáig vállalkozást kezdjenek. Megkérdezettjeink kevesebb, mint ötöde nyilatkozta azt, hogy nincs meg a vállalkozási tevékenységhez **szükséges szakképzettsége**. Tekintettel arra, hogy ők iskolai végzettségüket nézve legnagyobbbrészt diplomával, illetve szakmunkás végzettséggel rendelkeznek, tehát szakképzettek, illetve főként tanult szakmájuknak megfelelő tevékenységi kört jelöltek meg, mint megcélzott vállalkozási irányt, és

nyilatkozatuk szerint – egy kivételtől eltekintve – nem is pályakezdők, így közülük jellemzően nem pályaelhagyókról van szó, hanem minden bizonnyal mérsékelt önbizalomról.

A **vállalkozói ismeretek hiánya** már valamelyest nagyobb nyomott a latba, mint visszahúzó erő, de átlagos pontértéke (2,7) még így sem éri el a 3-at, tehát jellemzően sem nem pozitív, sem nem negatív tényezőként jelentkezik a vállalkozás indításának mérlegelése során.

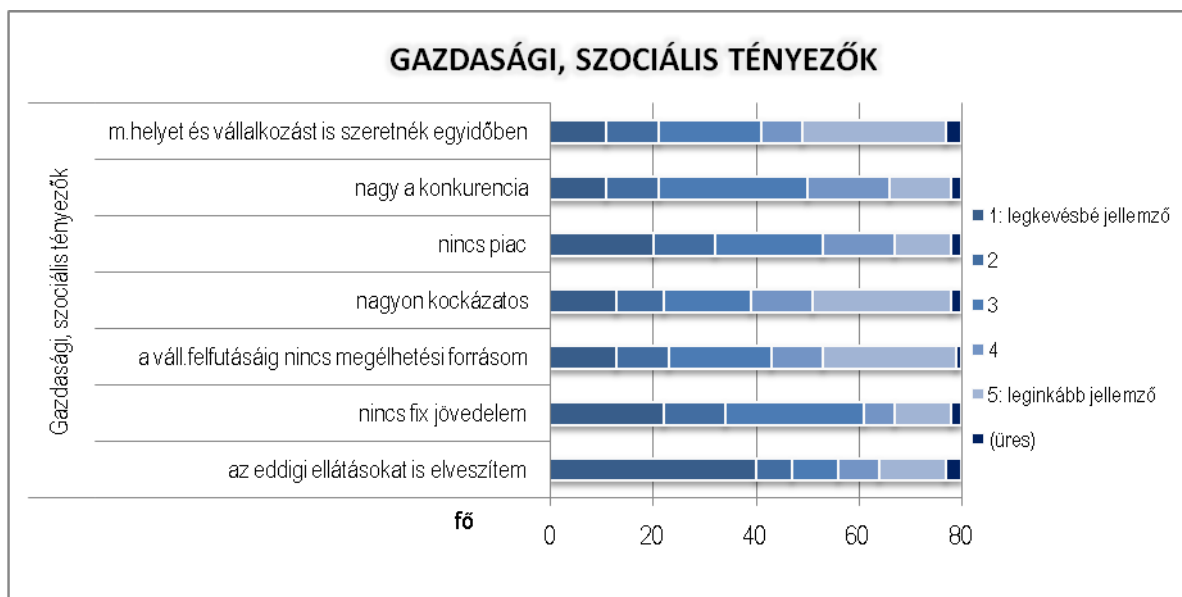
Amiben viszont e kérdéskörhöz kapcsolódóan leginkább a segítségünket várják, az az, hogy **szakmailag segítsük az indulásukat**. Tehát továbbra is visszaigazolódni látszik az az álláskeresői igény, hogy szeretnék egy olyan ember, vagy szervezet segítségét a hátuk mögött tudni, aki nem csak a vállalkozás vezetés terén van otthon, de szakmailag sem hagyja letérni őket a helyes irányról. Mindazonáltal ezen elvárás sem döntő módon meghatározó a tekintetben, hogy miért nem kezdtek eddig vállalkozást megkérdezettjeink (, révén, hogy 2,9-es átlag-pontértéket még a közepes – 3-as – érték alatt maradt.)

V.3. Gazdasági, szociális tényezők

Gazdasági, és szociális tényezőket vizsgálva felmérésünk arra a megállapításra jutott, hogy megkérdezettjeink életében – természetes módon – egyik **meghatározó helyen van az anyagi biztonság kérdése**. A választolóink 35%-a szeretné magát több oldalról is bebiztosítani, és **munkahelyet, valamint vállalkozást is szeretne egyidőben**. Gyakorlatilag biztos anyagi bevételi forrás mellett szeretné apránként felfuttatni a vállalkozását. A másik oldalról közelítve a kérdést megkérdezettek egyharmada – többek

között – azért nem kezdett eddig vállalkozásba, mert a vállalkozás felfutásáig **nem látja biztosítva a megélhetési kiadásainak fedezetét**, miközben a kötelező közterheket is ki kell termelnie.

A **magas kockázati tényezőtől** a megkérdezettek egyharmada egyértelműen tart, de összességében a válaszadóink felénél ez az indok is szerepel azon meghatározó okok között, amiért még eddig nem kezdtek vállalkozásba. A nők esetében pedig ez érezhetően erősebb visszatartó tényező, mint a férfiaknál. Életkor tekintetében pedig az idősebbek (50 év felettiek) bizonyultak leginkább kockázat-érzékenyek, és a középkorúak (41-50 évesek) legkevésbé.

A megkérdezettjeink 15%-a – egyebek mellett – a nagy **konkurenciára** való tekintettel, 14%-a pedig a piac hiánya miatt nem indított eddig vállalkozást. Az, hogy nincs fix jövedelem (és emellett egyéb munkáltató juttatások, vagy éppen fizetett szabadság) már lényegesen kevésbé bizonyult visszatartó erőnek, akár csak az attól való félelem is, hogy elveszítenék az eddigi ellátásaikat, így az álláskeresési járadékukat, segélyüket. Ez utóbbi nyilván nem túl meglepő annak ismeretében, hogy a megkérdezetti körünk 41%-a ellátásra már egyébként sem jogosult.

V.4. Kezdőtőke, fenntartás, bürokrácia

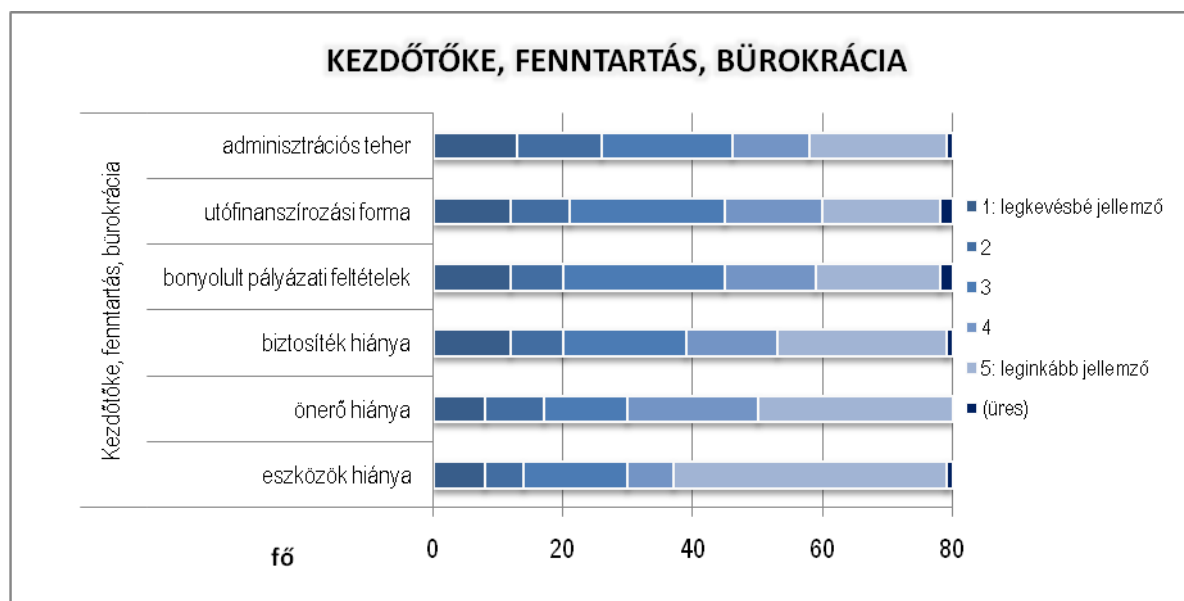
Megkérdezettjeinknél a vállalkozás indításának gátjaként legjellemzőbben a szükséges anyagi háttér, így a tevékenység kezdéséhez szükséges eszközök, valamint az önerő hiánya jelentkezett. Valamennyi vizsgált szempont, és válaszadási lehetőség közül e területet

jelölték meg leggyakrabban válaszadóink arra a kérdésre, hogy miért nem kezdtek eddig vállalkozásba.

A felmérésünkre válaszoló ügyfeleink 53%-a a vállalkozáshoz **szükséges eszközök** (gép, berendezés, ingatlan, stb.) **hiányát** tekinti legfőbb visszatartó erőként, de további 9%-nál – bár kisebb mértékben de – szintén visszatartó okként jelentkezett. Az önerő hiányát ugyancsak igen nagy hányadban jelölték meg megkérdezettjeink. A válaszadók 63%-át kisebb-nagyobb mértékben¹, de ezidáig a támogatásokhoz, pályázatokhoz **szükséges önerő** hiánya tartotta vissza, míg megkérdezettjeink felénél a hitelekhez, támogatásokhoz szükséges anyagi biztosíték (fedezet) jelentette a problémát.

A **bonyolult pályáztatási feltételek**, valamint az **utófinanszírozás** is érzékenyen érinti a kezdő vállalkozókat, megkérdezettjeink 41-41%-ára jellemző kisebb-nagyobb mértékben e probléma.

A nagy adminisztrációs tehertől, és a bürokráciától a megkérdezettjeink 26%-a alapvetően tart, de további 15%-nál bár kisebb mértékben, de szintén visszatartó erőként jelentkezik e terület.

Összefoglalva megállapítható, hogy megkérdezettjeink legnagyobb részt elsősorban a tevékenységükhöz szükséges eszközök (gépek, berendezések, ingatlan), valamint a különféle forrásokhoz történő hozzájutás alapfeltételül szabott önerő hiánya miatt nem kezdtek eddig vállalkozásba. Elmlítésre méltó visszatartó erőként jelentkezik még körükben a megélhetéshez szükséges anyagi háttér, anyagi biztonság kérdése: probléma, hogy a

¹ Az 5-ös skálán 4, illetve 5-ös értéket jelöltek meg.

vállalkozás felfutásáig nem látják biztosítva a megélhetési kiadásait, s igen nagy százalékban munkahelyet és vállalkozást is szeretnének egyidőben. A magas kockázati tényező is jelentős visszatartó erőként jelentkezik, míg a szakmai alapokkal, és a motivációval alapvető problémák – önbevallásuk szerint – nincsenek.

VI. Fejlődési területek

Megkérdeztük vállalkozás indítása iránt érdeklődő ügyfeleinktől azt is, hogy mely szakmai területen érzik úgy, hogy fejlődniük kellene?

Külön nevesítettük a pénzügyek, gazdálkodás; üzleti tervezés; marketing, értékesítési technikák; piac- és versenytárselemzés; emberi erőforrás gazdálkodás; adminisztráció, könyvvizetés, jogszabályismeret; pályázatfigyelés, külső források elnyerése; termékfejlesztés, trendkövetés területeit, de teret engedünk további lehetőségek, területek megjelölésére is, így biztosítva azon tényezők esetleges számbavételét, amelyek megkérdezettjeinkben felmerülhetnek, de a kérdéssor összeállítói nem számoltak vele, mint potenciális válaszlehetőséggel.

Felmérésünk eredménye szerint a **pénzügyek, gazdálkodás területe** az, ahol legtöbben hiányosságot vélnek felfedezni ismereteikben. Megkérdezettjeink 63%-a véli úgy, hogy e területen még fejlődniük kell. Ennél magasabb arányban nyilatkoztak ekként a szakképzettséggel nem rendelkezők, így a legfeljebb 8 osztályt végzettek (67%), valamint a gimnazisták (71%!), de átlag fölötti az arány a szakmunkások (67%) körében is.

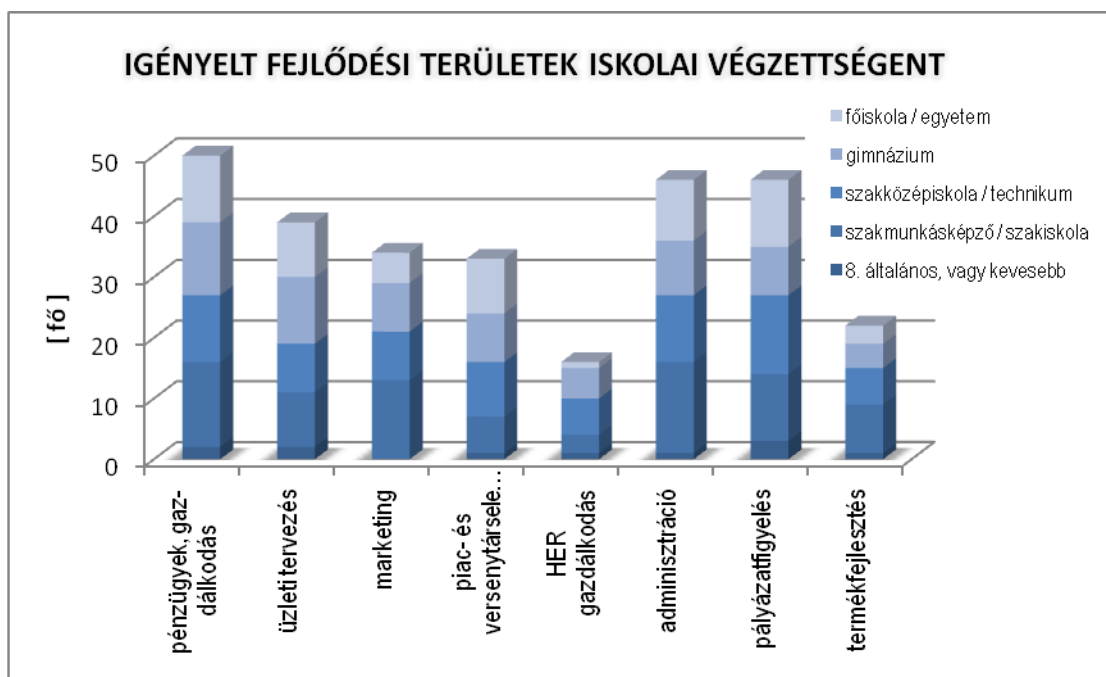
A másik két legdominánsabb fejlődési terület az **adminisztráció, és a pályázatfigyelés**. Megkérdezettjeink 58-58%-a érzi úgy, hogy van még mit tanulnia e témában. Az általános iskolát végzettek egyöntetűen úgy nyilatkoztak, hogy a pályázatfigyelésben még nincsenek otthon, de a szakközépiskolát/technikumot végzettek 68%-a is hasonlóképpen vélekedett. Az adminisztrációban legkevésbé a szakmunkások járatosak: 71%-uk szerint még fejlődniük kell e téren.

Üzleti tervezésben a megkérdezettjeink közel fele (49%-a) még nem érzi elegendőnek az ismereteit, de ennél lényegesen nagyobb arányban nyilatkoztak így a 8 osztályt végzettek (67%), valamint a gimnazisták (65%) köréből, tehát főként azok, akik szakképzettséggel nem rendelkeznek.

Marketinget, mint fejlődési területet a megkérdezettjeink 43%-a jelölte meg, közülük is legnagyobb arányba (62%) a szakmunkások. Piac- és versenytárs elemzés terén a

válaszadóink 41%-a kíván még fejlődni, ezen belül is leginkább az érettségivel rendelkezők (47%-uk), illetve a diplomások (45%-uk).

A termékfejlesztés területén a megkérdezettjeink 28%-a szeretne még fejlődni – ezen belül is legnagyobb arányban (38%) a szakmunkások, így a szakmai háttérüket válaszadóink alapvetően kielégítőnek ítélik meg.

A humánerőforrás gazdálkodás terén mindössze a megkérdezettjeink egyötöde szeretne még bővebb ismeretekhez jutni, bár ebben szerepet játszhat az is, hogy első nekifutásra jellemzően az önfoglalkoztatás, és a vállalkozás stabil alapokra fektetése a cél, s a foglalkoztatás, és ebből adódó humánerőforrás-gazdálkodás, mint feladat, sorban jóval csak ezt követi.

VII. Általános vállalkozás indítással kapcsolatos tájékozottság

A válaszadóink 53%-a tisztában van a vállalkozás indításának feltételeivel, a kapcsolódó közhiteherviselési kötelezettségekkel. 40%-a többé-kevésbé tájékozott e témában, míg 7%-uk számára még ismeretlen a terület. Iskolai végzettségük tekintetében a diplomások, nemek tekintetében pedig a férfiak a tájékozottabbak. Életkori csoportok alapján a 20 és 50 év közöttiek közel 60%-a tisztában van a vállalkozás kezdésének legfontosabb kérdéseivel, nem mondható el viszont ugyanez az idősebb korosztályról, így az ötven év felettiekről. Mindössze

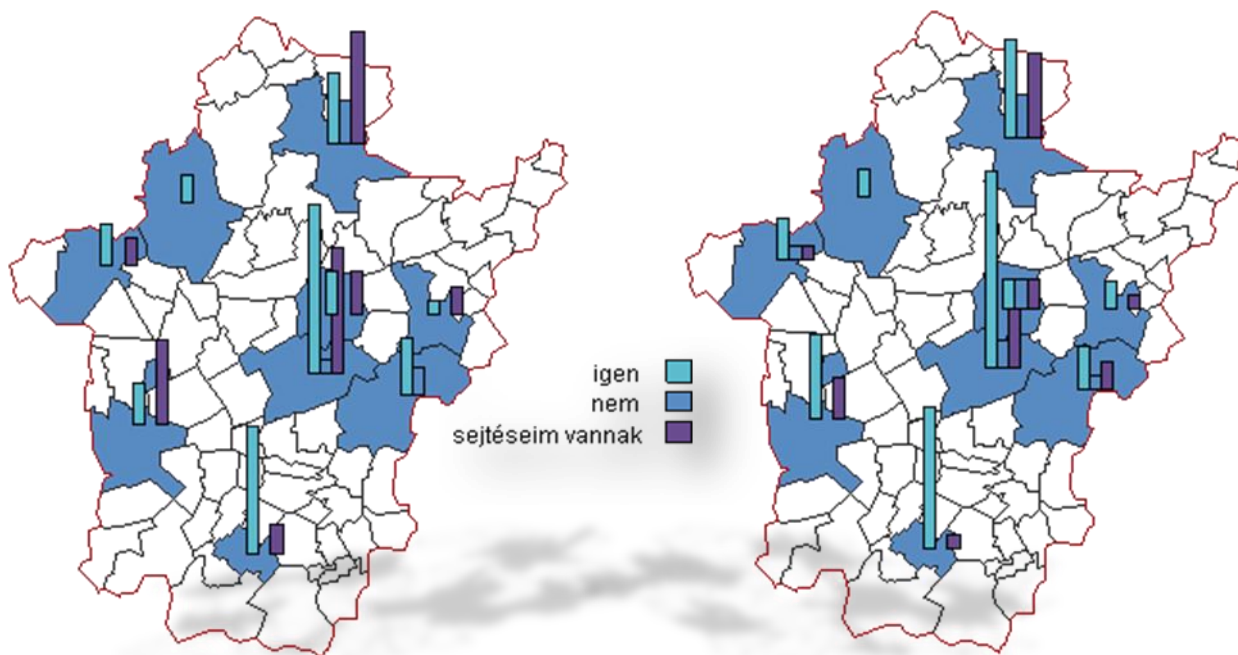
„START-UP-MODEL” ÚJ VÁLLALKOZÁSOK LÉTREHOZÁSÁNAK ÖSZTÖNZÉSÉT ÉS SEGÍTÉSÉT CÉLZÓ RENDSZER KIDOLGOZÁSA BELGA, PORTUGÁL ÉS FRANCIA MODELLEK ALAPJÁN

10%-uk jártas a témában, 10%-uk pedig egyáltalán nem. Jellemzően (80%) csak sejtéseik vannak.

Földrajzi elhelyezkedésüket tekintve legtájékozottabbak a gyomaendrődi, a mezőkovácsházi, a gyulai és a szarvasi megkérdezettjeink, míg a munkaerő-piaci körzeteink többségében a válaszolók több, mint fele többé-kevésbé még járatlan a vállalkozás indításának legfontosabb feltételeiben.

TISZTÁBAN VAN-E A VÁLLALKOZÁS INDÍTÁSÁNAK FELTÉTELEIVEL – A LEKÉRDEZÉS HELYE SZERINT

TUDJA-E HOGY HOL TÁJÉKOZÓDHAT ERRŐL – A LEKÉRDEZÉS HELYE SZERINT

Azok közül, akik nincsenek tisztában, vagy nem teljesen vannak tisztában a vállalkozás indításának a kérdéseivel, mindössze alig egyharmada tudja, hogy hol, kitől pótolhatná ilyen irányú hiányosságait. E kör felének mindössze sejtése van arról, hol kezdje az informálódást, 18%-uk pedig egyáltalán nem tudja, merre forduljon, kit kérdezzen a témában.

Tekintettel arra, hogy a kérdéseinkre válaszolók 47%-a, tehát éppen csak valamivel kevesebb, mint a fele még nincs tisztában a vállalkozás indításának meghatározó feltételeivel, így mindenképpen elengedhetetlen e kör ilyen irányú általános tájékozottsági szintjének bővítése, üzleti-vállalkozási alapinformációkkal való ellátása annak érdekében, hogy vállalkozási döntéseiket megalapozottan, felelősséggel hozhassák meg.

VIII.... és ami még a vállalkozni szándékozókat aggasztja

Megkérdezett álláskeresőink legnagyobb féelme a vállalkozással kapcsolatban, hogy nyereségessé tudják-e tenni, kitermel-e, és ha igen, mennyi idő alatt akkora bevételt, hogy a kötelező közterheket finanszírozni tudják, és emellett a napi személyes kiadásait is fedezni tudják. Vajon hosszú távon biztosítja-e a megélhetésüket? Igen erőteljesen tartanak a csódtól, attól, hogy a bevételeiket lényegesen meghaladó kiadásokat generálnak, és a befektetett idő, energia és munka ellenére elveszítik mindazt, amit belefektettek.

Aggódnak a gazdasági élet kiszámíthatatlanságától, a szabályozók gyakori változásától, aminek ha nem tudnak eleget tenni, igen komoly anyagi következményei lehetnek, akár végzetesek is a vállalkozásra nézve (vagy mert induláskor, tervezéskor még nem ezzel kalkuláltak, vagy mert egyszerűen oly gyakorisággal változik, hogy nem tudnak vele lépést tartani). Tartanak attól is, hogy elvesznek az adminisztráció és a bürokrácia útvesztőiben, de – nyilván reális – féelmeik vannak a piac, a megrendelések, a fizetőképes kereslet hiánya, csökkenése, vagy éppen a túl erős konkurencia térhódítása miatt is.

Van aki attól fél, hogy még mielőtt felfuttathatná a vállalkozását, anyagi tartalékai kimerülnek így nem lesz lehetősége bebizonyítani, hogy ő maga is lehet sikeres a területen. Van, akit a kellő rutin hiánya aggaszt, de van akinek a legfőbb féelme az egészségének az elvesztése.

A leendő vállalkozókat igen erőteljesen érdeklik az általuk igénybe vehető támogatási lehetőségek, a piac- és üzletszerzési praktikák, a reklámfogások, illetve az, hogy hol lelhetik fel legkoncentráltabban mindazt az információt, illetve segítséget, amire a vállalkozásuk indulása, és léte alatt szükségük lehet.

Persze leggyakrabban, kimondva – kimondatlanul egyetlen kérdésre szeretnének választ kapni, hogy „vajon mi a tartósan sikeres vállalkozás titka?”

IX. A projekt indításának szükségessége, avagy a kockázat nélküli vállalkozás-kipróbálás lehetősége

A vállalkozni szándékozókat valamennyi jelentkező féelme – lássuk be – a realitások talajából táplálkozik, így projektünk egyik kiemelt feladata, hogy az ebből adódó kockázati tényezőket – már amelyek befolyásolhatók – a minimálisra csökkentse. Ezért elengedhetetlen a jelöltek igen alapos előszűrése úgy szakmai, mint emberi oldalról; a vállalkozói, üzleti tervezésre

történő igen komoly felkészítés, és a vállalkozói ismeretekben való jártasság megszerzése; s főként a kezdeti időszakban egy széleskörű, ugyanakkor egyedi igényekhez igazodó mentori háttér biztosítása.

Az, hogy valaki sikerre tudja-e vinni a vállalkozását, bármilyen alapos előszűrés, és felkészítés mellett is csak egyféleképpen derülhet ki: ha kipróbálja. A legideálisabb esetben minden nemű kockázat nélkül. Erre azonban az eddigi – általunk ismert – hazai gyakorlat nem biztosít lehetőséget, miközben minderre igen nagy igény lenne. Megkérdezett ügyfeleink – egyetlenegy kivételtől eltekintve – kapva kapna ezen a lehetőségen, így egy ilyen kivételes esélyeket megteremtő mintaprojekt, majd egy erre épülő széles körben elérhető lehetőség hatalmas úrtölthetne ki úgy a gazdasági életben, mint emberi, és szociális területen egyaránt.

Összefoglalás

Felismerve, hogy a magyarországi viszonylatban is hátrányos helyzetűnek minősülő Dél-alföldi régió egyik kitörési pontja lehet a vállalkozások élénkítése, az új vállalkozások létrejöttének segítése, a Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központjának jogelődje, a Dél-alföldi Regionális Munkaügyi Központ 2010. februárjában az Európai Unió Egész életen át tartó tanulás program Leonardo da Vinci Innovációtranszfer alprogramjának pályázati felhívására pályázatot nyújtott be „START-UP-MODEL” Új vállalkozások létrehozásának ösztönzését és segítségét célzó rendszer kidolgozása belga, portugál és francia modellek alapján címmel. A projekt – 9 partnerrel karöltve – céljául tűzte ki 2 év leforgása alatt olyan vállalkozáskeltető rendszer meghonosítását, mely kockázatmentes vállalkozáskipróbálási lehetőséget biztosít az álláskeresők számára. A projekt a kísérleti modell kialakítását megelőzően kérdőíves megkeresés útján felmérést készített az álláskeresők körében abból a célból, hogy feltérképezze a célcsoport speciális igényeit, kompetenciáit, vállalkozást akadályozó gondjait, problémáit.

A felmérés – a pályázatban minimálisan beállított 50 fő helyett 80 vállalkozás iránt érdeklődő álláskereső válaszaire épül, mely – területileg lefedi Békés megye mind a 9 munkaerő-piaci körzetét.

A felmérésben résztvevők 57,5 %-a férfi, 42,5 %-a nő. Egyharmaduk a 21-30 éves, 21%-uk a 31-40 éves, 30%-uk a 41-50 éves, 13%-uk pedig az 50 év feletti korosztályt képviseli. Egytizedük pályakezdő.

45%-uk érettségivel, egynegyedük diplomával, 4%-uk legfeljebb általános iskolai végzettséggel, 26%-uk pedig szakmunkásként keres állást, illetve egyéb megélhetési lehetőséget, jellemzően tanult szakmájukban. 16%-uk tartósan állásnélküli.

Kérdéseinkre válaszolók legnagyobb része (42%-a) semmiféle ellátásra nem jogosult sem a munkaügyi szervezettől, sem pedig az önkormányzattól, 36%-uk álláskeresői járadékban, 9%-uk pedig álláskeresői segélyben részesül. Önkormányzattól ellátást a megkérdezettjeink egytizede kap.

A megkérdezettek 96%-a komolyan gondolkodik egy önálló vállalkozás indításának lehetőségén, mégpedig egyéni vállalkozás indításán úgy, hogy mindössze a fele rendelkezik üzleti tapasztalattal. A vállalkozás indítása mellett szóló legfontosabb érvek az önállóság és a függetlenség, de a fejlődési lehetőség és az anyagiak is meghatározó érvként szerepelnek a az indokok mellett, ugyanakkor igen kíváncsatos lenne, ha lenne előttük kézzel fogható pozitív példa.

Megkérdezettjeink legnagyobb részt elsősorban a tevékenységükhöz szükséges eszközök (gépek, berendezések, ingatlan), valamint a különféle forrásokhoz történő hozzájutás alapfeltételéül szabott önerő hiánya miatt **nem kezdtek eddig vállalkozásba**. Elmlítésre méltó visszatartó erőként jelentkezik még körükben a megélhetéshez szükséges anyagi háttér, az anyagi biztonság kérdése: probléma, hogy a vállalkozás felfutásáig nem látják biztosítva a megélhetési kiadásait, s igen nagy százalékban munkahelyet és vállalkozást is szeretnének egyidőben. A magas kockázati tényező is jelentős visszatartó erőként jelentkezik, míg a szakmai alapokkal, és a motivációval alapvető problémák – önbevallásuk szerint – nincsenek.

Felmérésünk eredménye szerint a pénzügyek, gazdálkodás területe az, ahol legtöbben hiányosságot vélnek felfedezni ismereteikben. A másik két legdominánsabb **fejlődési irányként megjelölt terület** az adminisztráció, és a pályázatfigyelés.

Kérdéseinkre válaszolók 47%-a, tehát éppen csak valamivel kevesebb, mint a fele még **nincs tisztában** a vállalkozás indításának meghatározó feltételeivel, így mindenképpen elengedhetetlen e kör ilyen irányú általános tájékozottsági szintjének bővítése, üzleti-vállalkozási alapinformációkkal való ellátása annak érdekében, hogy vállalkozási döntéseiket megalapozottan, felelősséggel hozhassák meg.

Megkérdezett álláskeresőink **legnagyobb félelme** a vállalkozással kapcsolatban, hogy nyereségessé tudják-e tenni, kitermel-e, és ha igen, mennyi idő alatt akkora bevételt, hogy a kötelező közterheket finanszírozni tudják, és emellett a napi személyes kiadásait is fedezni tudják? Vajon hosszú távon biztosítja-e a megélhetésüket? Igen erőteljesen tartanak a csődtől, valamint a gazdasági élet kiszámíthatatlanságától és a szabályozók gyakori változásától is. A vállalkozni szándékozók valamennyi jelentkező félelme – nyilvánvalóan – a realitások talajából táplálkozik, így projektünk egyik kiemelt feladata, hogy az ebből adódó kockázati tényezőket – már amelyek befolyásolhatók – a minimálisra csökkentse. Ezért elengedhetetlen a jelöltek igen alapos előszűrése úgy szakmai, mint emberi oldalról; a

vállalkozói, üzleti tervezésre történő igen komoly felkészítés és főként a kezdeti időszakban egy széleskörű, ugyanakkor egyedi igényekhez igazodó mentori háttér biztosítása.

Az, hogy valaki sikerre tudja-e vinni a vállalkozását, bármilyen alapos előszűrés, és felkészítés mellett is csak egyféleképpen derülhet ki: **ha kipróbálja**. A legideálisabb esetben minden nemű kockázat nélkül. Erre azonban az eddigi – általunk ismert – hazai gyakorlat nem biztosít lehetőséget, miközben minderre igen nagy igény lenne. Megkérdezett ügyfeleink – egyetlen kivételtől eltekintve – kapva kapna ezen a lehetőségen, így egy ilyen kivételes esélyeket megteremtő mintaprojekt hatalmas úrt tölthetne ki úgy a gazdasági életben, mint emberi, és szociális területen egyaránt.

Mellékletek

WP4/6/2011.05.11

Tisztelt leendő vállalkozó, vállalkozás iránt érdeklődő!

A Tempus Közalapítvánnyal karöltve egy olyan eljárás kidolgozásán munkálkodunk, ami nemzetközi tapasztalatokra, és az Ön véleményére is építve dolgozza ki hazánkban a vállalkozások indítását segítő – eddig még itthon nem alkalmazott – módszerét. Ebben a számunkra – és reményeink szerint az Ön számára is – igen fontos munkában számítunk segítségére az alábbi kérdéssor kitöltésében, melyet ezúton is nagyon köszönünk!

Az Önre jellemzőt kérem jelölje x-szel!

Neme?

- ☐ férfi
☐ nő

Kora?

- ☐ 20 év és alatta
☐ 21-30
☐ 31-40
☐ 41-50
☐ 50 év felett

Legmagasabb iskolai végzettsége?

- ☐ 8. általános, vagy kevesebb
☐ szakmunkásképző/szakiskola
☐ szakközépiskola, technikum
☐ gimnázium
☐ főiskola / egyetem

Foglalkozása (végzettsége szerint)?

.....

Jelenlegi státusza?

- ☐ álláskereső vagyok
☐ munkaviszonyban állok
☐ nappali tagozatos tanuló
☐ GYES/GYED, egyéb gyermekápoláson lévő
☐ egyéb, éspedig

.....

Megváltozott munkaképességű?

- ☐ igen
☐ nem

Lakóhelyének irányító száma?

☐☐☐☐

Milyen munkakörben, foglalkozásban dolgozna/vállalkozna szívesen?

Ön szerint a felsoroltak közül melyek azok az érvek, amelyek leginkább a vállalkozás indítása mellett szólnak: Kérem osztályozza valamennyit válaszlehetőséget 1-5-ig. 1: ami legkevésbé, 5: ami leginkább mellette szól!

- ☐ önállóság, függetlenség (a magam ura vagyok)
☐ magam által kialakított kollektíva, munkakörnyezet
☐ rugalmas munkaidő beosztás
☐ munkaarányos jövedelem
☐ magasabb életszínvonal
☐ presztízs
☐ fejlődési lehetőség
☐ kényszerpálya

Pályakezdő?

- ☐ igen
☐ nem

Mennyi ideje álláskereső?

- ☐ 1-3 hónapja
☐ 4-6 hónapja
☐ 7-12 hónapja
☐ 13-24 hónapja
☐ több, mint 2 éve

Részesül valamilyen pénzbeni ellátásban?

- ☐ nem
☐ igen, álláskeresői járadékban
☐ álláskeresői segélyben
☐ az önkormányzattól, segélyben
☐ rehab. járadékban,
☐ egyéb, éspedig

.....

Fontolgatja/fontolhatta-e önálló vállalkozás indításának lehetőségét?

- ☐ igen
☐ nem

Van már üzleti tapasztalata?

- ☐ igen
☐ nem

Ha vállalkozna mibe kezdene/csatlakozna?

- ☐ egyéni vállalkozásba
☐ társas vállalkozásba

Miért nem kezdett eddig vállalkozásba?

*Oszályozza valamennyi válaszlehetőséget 1-től 5-ig
(1: egyáltalán nem jellemző ..., 5: nagyon jellemző)*

Motiváció

- ☐ nincs ötletem, hogy mibe kéne kezdeni
- ☐ a családom nem örülne neki
- ☐ nincs előttem pozitív példa
- ☐ nem vagyok vállalkozó alkat

Szakmai alapok

Oszályozza valamennyi válaszlehetőséget 1-től 5-ig

- ☐ nincs meg a vállalkozási tevékenységhez szükséges szakképzettségem
- ☐ nem rendelkezem vállalkozói ismeretekkel
- ☐ nincs, aki szakmailag segítene az indulásban, legalább a kezdeti időszakban

Gazdasági, szociális tényezők

Oszályozza valamennyi válaszlehetőséget 1-től 5-ig

- ☐ az eddigi ellátásokat (álláskeresői járadék, segély, bérpótló juttatás, stb) is elveszítem
- ☐ nincs fix jövedelem, nincs fizetett szabadság, nincsenek egyéb munkáltatói juttatások
- ☐ a vállalkozás felfutásáig nincs megélhetési forrásom
- ☐ nagyon kockázatos (még azt is elveszíthetem, amim van)
- ☐ nincs piac
- ☐ nagy a konkurencia
- ☐ munkahelyet és vállalkozást is szeretnék egyidőben

Kezdőtőke, fenntartás, bürokrácia

Oszályozza valamennyi válaszlehetőséget 1-től 5-ig

- ☐ nincsenek meg az induláshoz szükséges eszközeim (gép, berendezés, ingatlan, stb)
- ☐ a támogatásokhoz, pályázatokhoz szükséges önerőt nem tudom biztosítani
- ☐ hitelhez / támogatáshoz nincs meg a szükséges anyagi biztosítékom (fedezetem)
- ☐ bonyolult pályázati feltételek
- ☐ utófinanszírozási forma
- ☐ nagy adminisztrációs teher, bürokrácia

Mely szakmai területen érzi úgy, hogy fejlődnie kell?

Kérem jelölje x-szel! Több lehetőséget is jelölhet.

☐ Pénzügyek, gazdálkodás	☐ Adminisztráció, könyvvetés, jogszabályismeret
☐ Üzleti tervezés	☐ Pályázatfigyelés, külső források elnyerése
☐ Marketing, értékesítési technikák	☐ Termékfejlesztés, trendkövetés
☐ Piac- és versenytárs elemzés	☐ Egyéb, és pedig
☐ Emberi erőforrás gazdálkodás	

Tisztában van-e a vállalkozás indításának feltételeivel, a kapcsolódó közteher viselési kötelezettségekkel?

- ☐ igen ☐ nem ☐ sejtéseim vannak

Tudja-e, hogy hol tájékozódhat erről?

- ☐ igen ☐ nem ☐ sejtéseim vannak

Mi az az egy dolog, amitől a legjobban fél, ha arra gondol, hogy saját vállalkozása lesz?

.....

Ha csupán egyetlen kérdése lehetne vállalkozásindítással kapcsolatban, mi lenne az?

.....

És végül egy utolsó kérdés: Ha lehetősége lenne rá, hogy kipróbálja magát vállalkozóként, mindenféle kockázat nélkül, szívesen megtenné?

- ☐ Igen ☐ nem

SEGÍTŐ KÖZREMŰKÖDÉSÉT A MAGUNK, ÉS VALAMENNYI LEENDŐ VÁLLALKOZÓ NEVÉBEN
NAGYON KÖSZÖNJÜK!

Táblázatok

A minta összetétele

Korcsoportonként - nemenként

Megnevezés	Nem			Nem		
	férfi	nő	össz	férfi	nő	össz
	fő			%		
20 éves és alatta	1		1	2%	0%	1%
21-30 éves	17	10	27	37%	29%	34%
31-40 éves	9	8	17	20%	24%	21%
41-50 éves	12	12	24	26%	35%	30%
50 év felett	6	4	10	13%	12%	13%
(üres)	1		1	2%	0%	1%
Összesen	46	34	80	100%	100%	100%

Iskolai végzettségenként - nemenként

Megnevezés	Nem			Nem		
	férfi	nő	össz	férfi	nő	össz
	fő			%		
8. általános, vagy kevesebb	2	1	3	4%	3%	4%
főiskola / egyetem	10	10	20	22%	29%	25%
gimnázium	11	6	17	24%	18%	21%
szakközépiskola / technikum	9	10	19	20%	29%	24%
szakmunkásképző / szakiskola	14	7	21	30%	21%	26%
Összesen	46	34	80	100%	100%	100%

Ellátási formánként - nemenként

Megnevezés	Nem			Nem		
	férfi	nő	össz	férfi	nő	össz
	fő			%		
Álláskeresői járadék	16	13	29	35%	38%	36%
Álláskeresői segély	4	3	7	9%	9%	9%
keresetpótló juttatás	1		1	2%	0%	1%
Bérpótló juttatás és egyéb önkormányzati segély	4	4	8	9%	11%	10%
GYES		1	1	0%	3%	1%
Nem ellátott	20	13	33	43%	38%	41%
üres	1		1	2%	0%	1%
összesen	46	34	80	100%	100%	100%

„START-UP-MODEL” ÚJ VÁLLALKOZÁSOK LÉTREHOZÁSÁNAK ÖSZTÖNZÉSÉT ÉS SEGÍTÉSÉT CÉLZÓ RENDSZER KIDOLGOZÁSA BELGA, PORTUGÁL ÉS FRANCIA MODELLEK ALAPJÁN

Ellátási formánként - korcsoportonként

Megnevezés	Korcsoport (fő)						
	<=20 év	21-30	31-40	41-50	>50	(üres)	össz
Álláskeresési járadék		4	9	10	6		29
Álláskeresési segély		4	1	1	1		7
keresetpótló juttatás				1			1
Bérpótló juttatás és egyéb önkormányzati segély		3		2	3		8
GYES			1				1
Nem ellátott	1	16	6	9		1	33
üres				1			1
összesen	1	27	17	24	10	1	80

Megnevezés	korcsoport						
	<=20 év	21-30	31-40	41-50	>50	(üres)	össz
Álláskeresési járadék	0%	15%	53%	42%	60%	0%	36%
Álláskeresési segély	0%	15%	6%	4%	10%	0%	9%
keresetpótló juttatás	0%	0%	0%	4%	0%	0%	1%
Bérpótló juttatás és egyéb önkormányzati segély	0%	11%	0%	8%	30%	0%	10%
GYES	0%	0%	6%	0%	0%	0%	1%
Nem ellátott	100%	59%	35%	38%	0%	100%	41%
üres	0%	0%	0%	4%	0%	0%	1%
összesen	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Iskolai végzettségként – folyamatos regisztráció hossza szerint

Megnevezés	mennyi ideje álláskereső (fő)						
	1-3 hó	4-6 hó	7-12 hó	13-24 hó	több, mint 2 év	(üres)	össz
8. általános, vagy kevesebb		1	1	1			3
főiskola / egyetem	4	6	4		2	4	20
gimnázium	3	9	2	2		1	17
szakközépiskola / technikum	4	6	3	4		2	19
szakmunkásképző / szakiskola	6	4	4	1	3	3	21
összesen	17	26	14	8	5	10	80

Megnevezés	mennyi ideje álláskereső						
	1-3 hó	4-6 hó	7-12 hó	13-24 hónap	több, mint 2 év	(üres)	össz
8. általános, vagy kevesebb	0%	33%	33%	33%	0%	0%	100%
főiskola / egyetem	20%	30%	20%	0%	10%	20%	100%
gimnázium	18%	53%	12%	12%	0%	6%	100%
szakközépiskola / technikum	21%	32%	16%	21%	0%	11%	100%
szakmunkásképző / szakiskola	29%	19%	19%	5%	14%	14%	100%
összesen	21%	33%	18%	10%	6%	13%	100%

Rendelkezik-e üzleti tapasztalattal?

Megnevezés	korcsoport	nem (fő)		
		férfi	nő	összesen
van üzleti tapasztalata	21-30	7	3	10
	31-40	4	2	6
	41-50	5	9	14
	50 év felett	2	1	3
	összesen	18	15	33
nincs üzleti tapasztalata	20 év és alatta	1		1
	21-30	10	7	17
	31-40	5	4	9
	41-50	4	3	7
	50 év felett	3	3	6
	összesen	23	17	40
nem válaszolt	31-40		2	2
	41-50	3		3
	50 év felett	1		1
	(üres)	1		1
	összesen	5	2	7
Mindösszesen		46	34	80

Ha vállalkozna, mibe kezdene?

Megnevezés (adatok főben)	Van-e üzleti tapasztalata?			
Ha vállalkozna, mibe kezdene / csatlakozna?	igen	nem	üres	összesen
egyéni vállalkozás	27	33	5	65
társas vállalkozás	2	6	1	9
nem foglalt állást	4	1	1	6
összesen	33	40	7	80

**„START-UP-MODEL” ÚJ VÁLLALKOZÁSOK LÉTREHOZÁSÁNAK ÖSZTÖNZÉSÉT ÉS SEGÍTÉSÉT
CÉLZÓ RENDSZER KIDOLGOZÁSA BELGA, PORTUGÁL ÉS FRANCIA MODELLEK ALAPJÁN**

Szakképzettség – vállalkozási terület – üzleti tapasztalat²

foglalkozása	milyen területen vállalkozna?	van-e üzleti tapasztalata?	végzettsége
közgazdász	adminisztrátor	nem	főiskola / egyetem
gépi forgácsoló, kereskedelem	állattenyésztés	igen	szakközépiskola / technikum
vendéglátó vállalkozó	állattenyésztés	nem	szakközépiskola / technikum
asztalos	asztalos	igen	gimnázium
személyügyi szervező	biztosítás	nem	főiskola / egyetem
cipőjavító	cipőjavító	nem	szakmunkásképző / szakiskola
gyógymasszőr	egészségmegőrzés	igen	gimnázium
eladó	eladó	nem	szakmunkásképző / szakiskola
automatizálási mérnök	elektronika	nem	főiskola / egyetem
gépész (középfokú), gépjármű vezető	élelmiszeripar, kereskedelem	nem	szakközépiskola / technikum
fodrász	fodrász	nem	szakmunkásképző / szakiskola
fodrász, cukrász	fodrász, cukrász	nem	szakmunkásképző / szakiskola
érettségi	fordítóiroda	igen	gimnázium
gyógymasszőr	gyógymasszőr	nem	szakközépiskola / technikum
magyar - orosz szakos tanár	gyógymasszőr	nem	főiskola / egyetem
gépirő-szövegszerkesztő	gyorsítkeztetés, büfé	igen	gimnázium
programozó	hálózatépítés	nem	főiskola / egyetem
banki tanácsadó	idegenforgalom, magyar élelm. előáll.forg.	igen	gimnázium
bolti eladó	kereskedelem	igen	szakmunkásképző / szakiskola
bolti eladó, pénzügyi-számviteli ügyintéző	kereskedelem	igen	gimnázium
élelmiszer eladó	kereskedelem	igen	szakmunkásképző / szakiskola
kereskedő-boltvezető	kereskedelem	igen	szakközépiskola / technikum
kereskedő-boltvezető	kereskedelem	igen	szakközépiskola / technikum
okmányszakértő	kereskedelem	üres	gimnázium
pék cukrász, logisztikai menedzser	kereskedelem	nem	szakközépiskola / technikum
szállítmányozási ügyintéző	kereskedelem	igen	szakközépiskola / technikum
mezőgazdasági gépszerelő	kisgépszervíz, lakatos, kovács	igen	szakközépiskola / technikum
kőműves	kőműves	üres	szakmunkásképző / szakiskola
kőműves	kőműves	nem	szakmunkásképző / szakiskola
közgazdász	könyvelés	nem	főiskola / egyetem
könyvtáros	könyvesbolt nyitás	nem	szakközépiskola / technikum
egészségturizmus; kutyakozmetikus	kutyakozmetika és állatgyógyaszterár	igen	főiskola / egyetem
géplakatos	mezőgazdaság	igen	szakmunkásképző / szakiskola
mezőgazdasági gépész	mezőgazdaság	nem	szakmunkásképző / szakiskola
mezőgazdasági gépész, gépszerelő	mezőgazdaság	üres	szakmunkásképző / szakiskola
kertész-mérnök	mezőgazdasági vállalkozó	nem	főiskola / egyetem
vámkezelő, cipész, biztonságszervező	mobiltelefon árusítás	igen	gimnázium
műkörömpépítő	műkörömpépítő	nem	szakmunkásképző / szakiskola
magasépítési technikus	nyílászáró gyártás	igen	szakközépiskola / technikum
közgazdász	oktatás, kereskedelem	igen	főiskola / egyetem
általános mezőgazdász	őstermelő	nem	szakközépiskola / technikum
pénzügyi számviteli ügyintéző	pénzügyi tanácsadó	üres	gimnázium
humán erőforrás menedzser	saját cég vezetése	nem	főiskola / egyetem
mezőgazdasági-áruforgalmazó	szakács, étteremtulajdonos	igen	szakközépiskola / technikum
szobafestő, mázoló	szobafestő, mázoló	nem	szakmunkásképző / szakiskola
agrármérnök	tanácsadó - növényegészségügy	igen	főiskola / egyetem
természetes gyógymódok szaktanácsad.	természetgyógyász	nem	főiskola / egyetem
asztalos, szárazépítő	vendéglátás	nem	szakmunkásképző / szakiskola
fényképész, kelmfestő-, vegytisztító	vendéglátás, egészségturizmus	igen	szakmunkásképző / szakiskola
szakács, vendéglátóipari eladó	vendéglátóipari eladó, gyorsétk.eladó	igen	szakmunkásképző / szakiskola
vendéglátós	vendéglátós	nem	gimnázium

² Táblázatunk csak azon válaszokat tartalmazza, ahol a foglalkozás, és a választott vállalkozási terület is kitöltött

A vállalkozás indítása mellett szóló érvek

Megnevezés	önállóság, függet- lenség	magam által kialakított kollektíva	rugalmas munkaidő beosztás	munka- arányos jövedelem	magasabb élet- színvonal	presztízs	fejlődési lehetőség	kényszer- pálya
Válaszok száma								
1: legkevésbé jellemző	5	8	8	8	8	18	8	28
2	3	4	6	0	3	13	5	11
3	4	11	14	19	16	22	18	7
4	5	15	17	19	22	15	18	4
5: leginkább jellemző	62	40	34	33	30	10	29	18
(üres)	1	2	1	1	1	2	2	12
összesen	80	80	80	80	80	80	80	80
súlyozott számítási átlag	4,5	4,0	3,8	3,9	3,8	2,8	3,7	2,6

Megnevezés	önállóság, függet- lenség	magam által kialakított kollektíva	rugalmas munkaidő beosztás	munka- arányos jövedelem	magasabb élet- színvonal	presztízs	fejlődési lehetőség	kényszer- pálya
Válaszok megoszlása								
1	6%	10%	10%	10%	10%	23%	10%	35%
2	4%	5%	8%	0%	4%	16%	6%	14%
3	5%	14%	18%	24%	20%	28%	23%	9%
4	6%	19%	21%	24%	28%	19%	23%	5%
5	78%	50%	43%	41%	38%	13%	36%	23%
(üres)	1%	3%	1%	1%	1%	3%	3%	15%
összesen	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Miért nem kezdett eddig vállalkozásba?

Motiváció

Megnevezés	nincs ötletem, mibe kéne kezdeni	a családom nem örülne neki	nincs előttem pozitív példa	nem vagyok vállalkozó alkat	nincs ötletem, mibe kéne kezdeni	a családom nem örülne neki	nincs előttem pozitív példa	nem vagyok vállalkozó alkat
	Válaszok száma				Válaszok megoszlása			
1: legkevésbé jellemző	47	43	37	45	59%	54%	46%	56%
2	7	10	8	8	9%	13%	10%	10%
3	15	15	21	9	19%	19%	26%	11%
4	2	4	3	6	3%	5%	4%	8%
5: leginkább jellemző	7	6	10	10	9%	8%	13%	13%
(üres)	2	2	1	2	3%	3%	1%	3%
összesen	80	80	80	80	100%	100%	100%	100%
súlyozott számítási átlag	1,9	2,0	2,3	2,1				

Családi támogatottság – nemenként A családom nem örülne neki

	férfi	nő	összesen	férfi	nő	összesen
Megnevezés	válaszok száma			válaszok megoszlása		
1: legkevésbé jellemző	25	18	43	54%	53%	54%
2	8	2	10	17%	6%	13%
3	7	8	15	15%	24%	19%
4	2	2	4	4%	6%	5%
5: leginkább jellemző	2	4	6	4%	12%	8%
(üres)	2		2	4%	0%	3%
összesen	46	34	80	100%	100%	100%

Szakmai alapok

Megnevezés	nincs meg a szükséges szakképzettségem	nem rendelkezem vállalkozói ismeretekkel	nincs, aki szakmailag segítene az indulásban	nincs meg a szükséges szakképzettségem	nem rendelkezem vállalkozói ismeretekkel	nincs, aki szakmailag segítene az indulásban
	Válaszok száma			Válaszok megoszlása		
1: legkevésbé jellemző	44	29	22	55%	36%	28%
2	8	8	12	10%	10%	15%
3	9	17	16	11%	21%	20%
4	4	12	12	5%	15%	15%
5: leginkább jellemző	14	14	17	18%	18%	21%
(üres)	1		1	1%	0%	1%
összesen	80	80	80	100%	100%	100%
súlyozott számtani átlag	2,2	2,7	2,9			

Szakmai alapok – iskolai végzettségenként Nincs meg a vállalkozási tevékenységhez szükséges szakképzettségem

Megnevezés	8. általános, vagy kevesebb	főiskola / egyetem	gimnázium	szakközép-iskola / technikum	szakmunkásképző / szakiskola	összesen
	válaszok száma					
1: legkevésbé jellemző	1	11	8	11	13	44
2		2	2	2	2	8
3	1	2	2	2	2	9
4	1		3			4
5: leginkább jellemző		5	2	3	4	14
(üres)				1		1
összesen	3	20	17	19	21	80

Megnevezés	8. általános, vagy kevesebb	főiskola / egyetem	gimnázium	szakközép-iskola / technikum	szakmunkásképző / szakiskola	összesen
	válaszok megoszlása					
1: legkevésbé jellemző	33%	55%	47%	58%	62%	55%
2	0%	10%	12%	11%	10%	10%
3	33%	10%	12%	11%	10%	11%
4	33%	0%	18%	0%	0%	5%
5: leginkább jellemző	0%	25%	12%	16%	19%	18%
(üres)	0%	0%	0%	5%	0%	1%
összesen	100%	100%	100%	100%	100%	100%

„START-UP-MODEL” ÚJ VÁLLALKOZÁSOK LÉTREHOZÁSÁNAK ÖSZTÖNZÉSÉT ÉS SEGÍTÉSÉT CÉLZÓ RENDSZER KIDOLGOZÁSA BELGA, PORTUGÁL ÉS FRANCIA MODELLEK ALAPJÁN

Gazdasági, szociális tényezők

Megnevezés	az eddigi ellátásokat is elveszítem	nincs fix jövedelem	a váll.felfutásáig nincs megélhetési forrásom	nagyon kockázatos	nincs piac	nagy a konkurencia	m.helyet és vállalkozást is szeretnék egyidőben
	válaszok száma						
1: legkevésbé jellemző	40	22	13	13	20	11	11
2	7	12	10	9	12	10	10
3	9	27	20	17	21	29	20
4	8	6	10	12	14	16	8
5: leginkább jellemző	13	11	26	27	11	12	28
(üres)	3	2	1	2	2	2	3
összesen	80	80	80	80	80	80	80
súlyozott számtani átlag	2,3	2,6	3,3	3,4	2,8	3,1	3,4

Megnevezés	az eddigi ellátásokat is elveszítem	nincs fix jövedelem	a váll.felfutásáig nincs megélhetési forrásom	nagyon kockázatos	nincs piac	nagy a konkurencia	m.helyet és vállalkozást is szeretnék egyidőben
	válaszok megoszlása						
1: legkevésbé jellemző	50%	28%	16%	16%	25%	14%	14%
2	9%	15%	13%	11%	15%	13%	13%
3	11%	34%	25%	21%	26%	36%	25%
4	10%	8%	13%	15%	18%	20%	10%
5: leginkább jellemző	16%	14%	33%	34%	14%	15%	35%
(üres)	4%	3%	1%	3%	3%	3%	4%
összesen	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Megcélzott fejlődési területek iskolai végzettségként

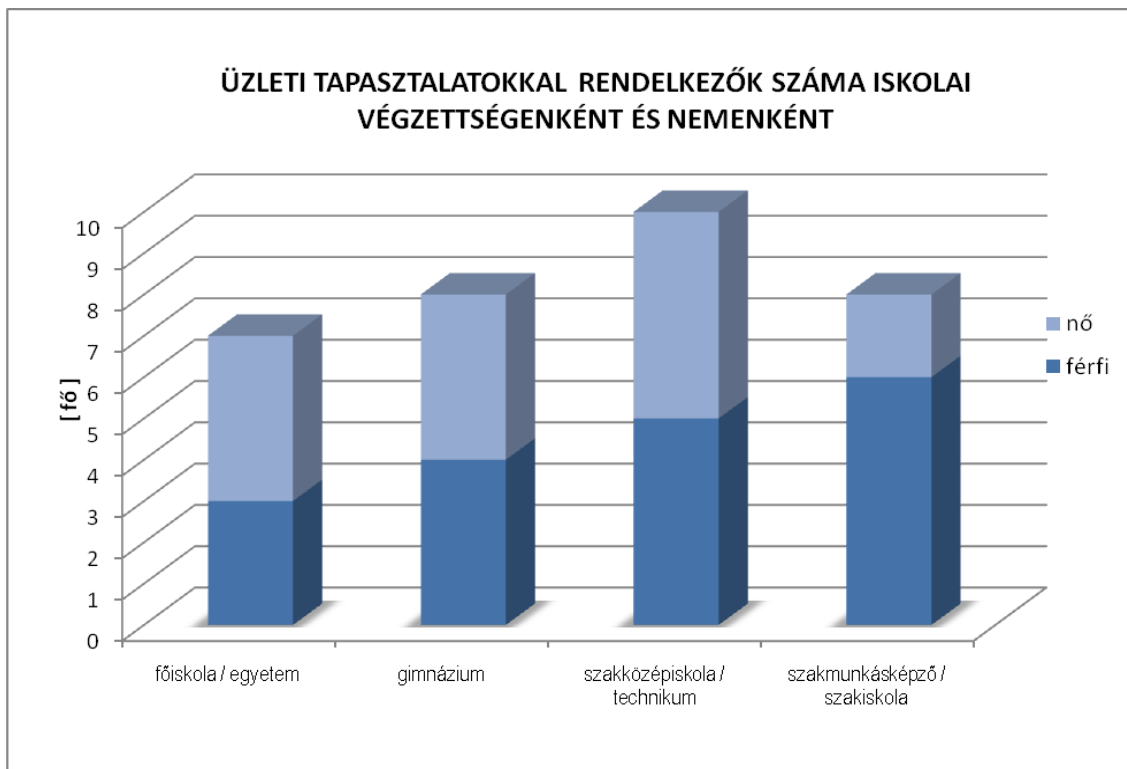
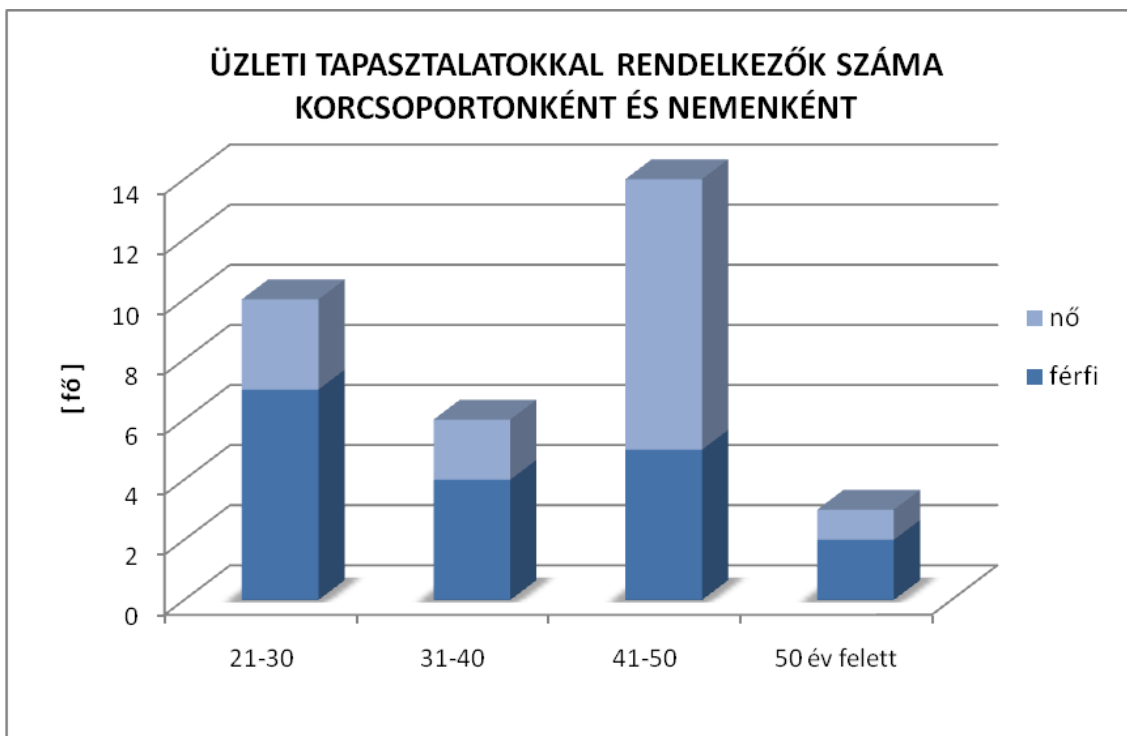
Megnevezés	pénzügyek, gazdálkodás	üzleti tervezés	marketing	piac- és versenytárslelemzés	HER gazdálkodás	adminisztráció	pályázatfigyelés	termékfejlesztés
	[fő]							
8. általános, vagy kevesebb	2	2		1	1	1	3	1
főiskola / egyetem	11	9	5	9	1	10	11	3
gimnázium	12	11	8	8	5	9	8	4
szakközépiskola / technikum	11	8	8	9	6	11	13	6
szakmunkásképző / szakiskola	14	9	13	6	3	15	11	8
összesen	50	39	34	33	16	46	46	22

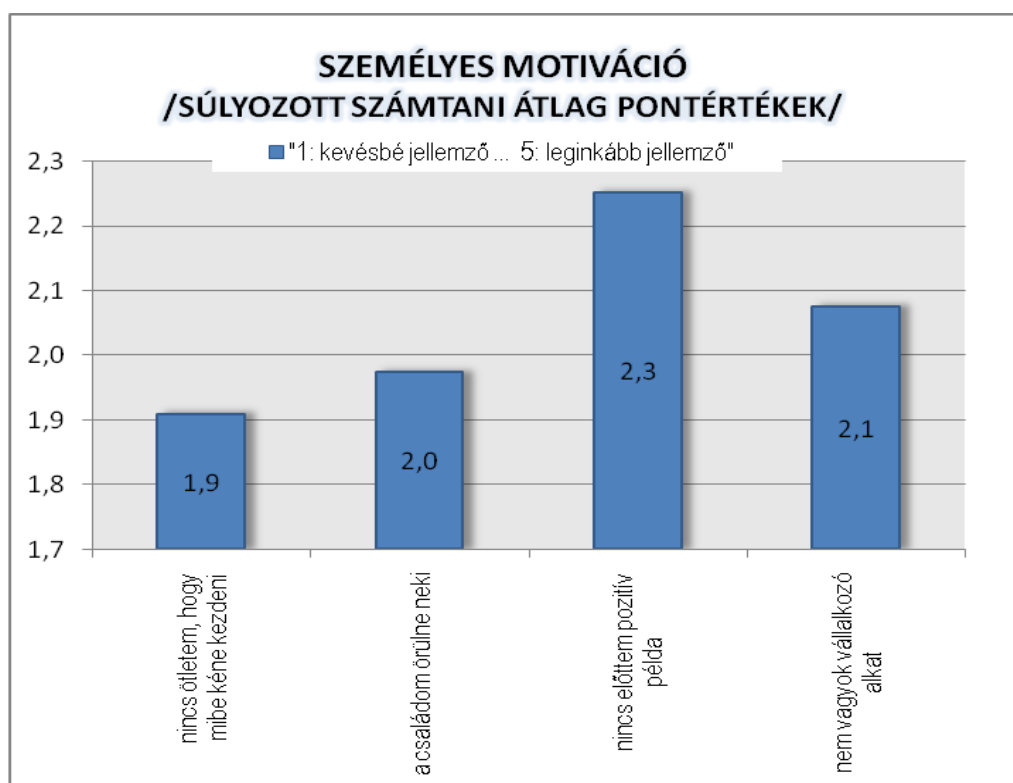
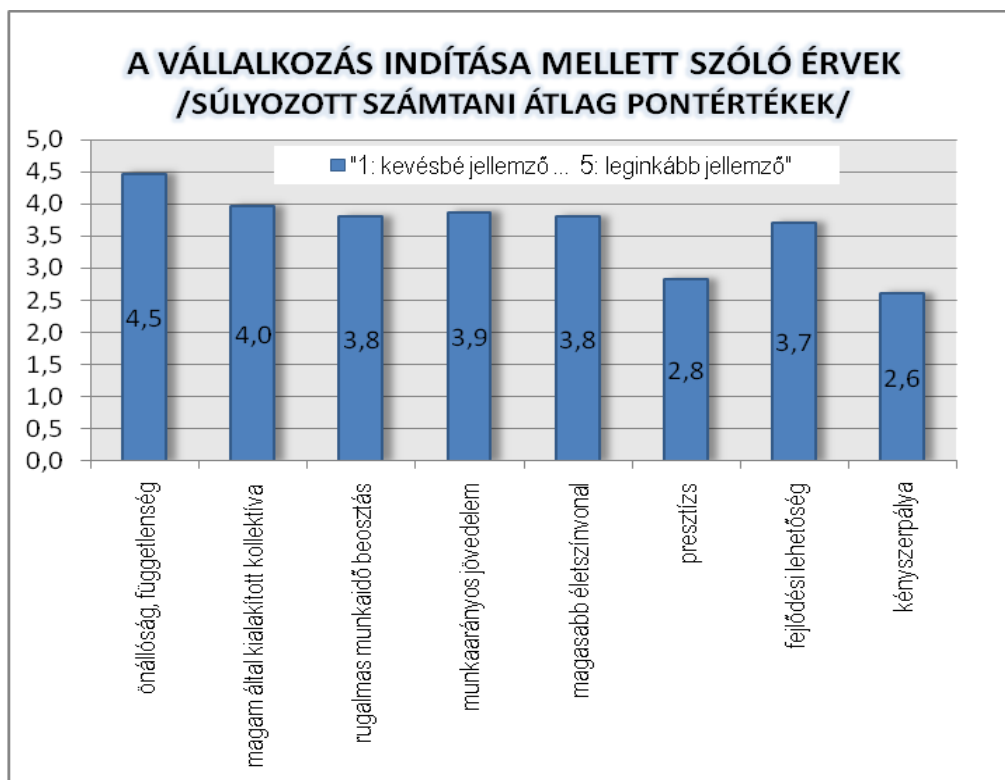
Megnevezés	pénzügyek, gazdálkodás	üzleti tervezés	marketing	piac- és versenytárslelemzés	HER gazdálkodás	adminisztráció	pályázatfigyelés	termékfejlesztés
	a válaszolók %-ában							
8. általános, vagy kevesebb	67%	67%	0%	33%	33%	33%	100%	33%
főiskola / egyetem	55%	45%	25%	45%	5%	50%	55%	15%
gimnázium	71%	65%	47%	47%	29%	53%	47%	24%
szakközépiskola / technikum	58%	42%	42%	47%	32%	58%	68%	32%
szakmunkásképző / szakiskola	67%	43%	62%	29%	14%	71%	52%	38%
összesen	63%	49%	43%	41%	20%	58%	58%	28%

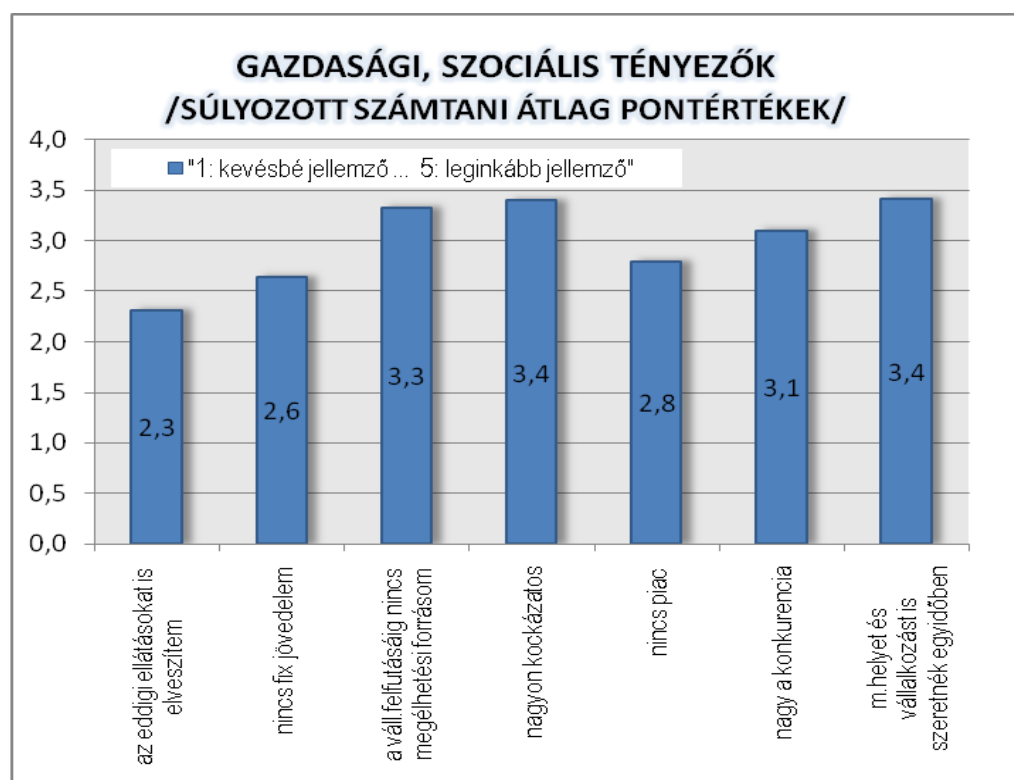
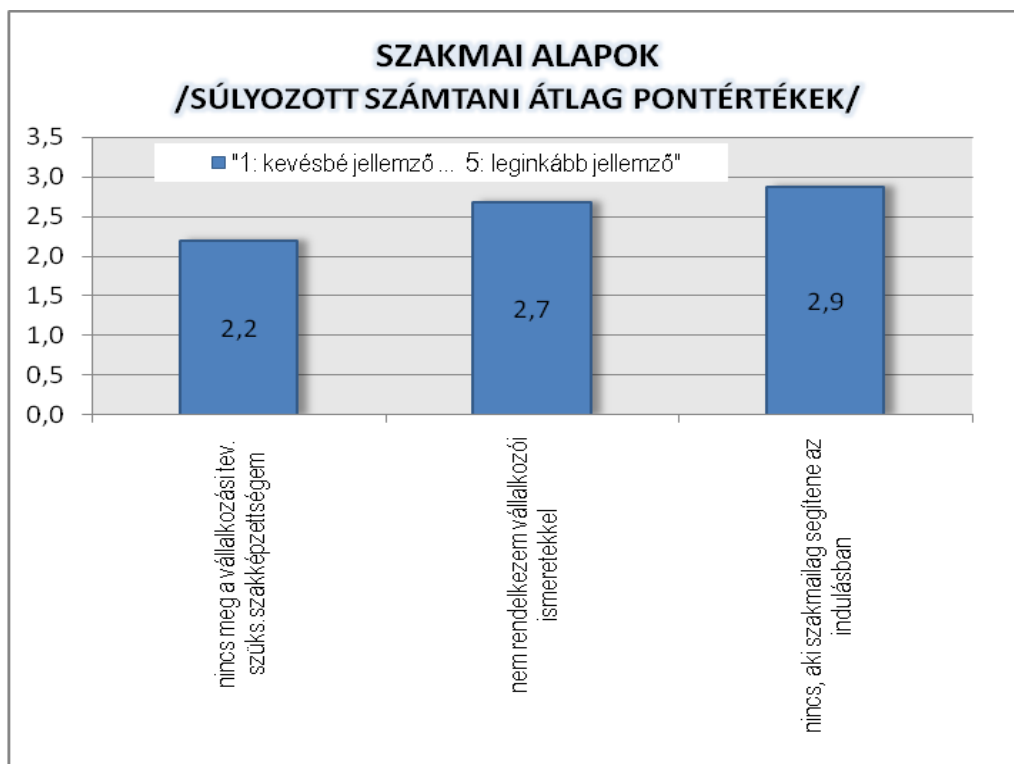
Tájékozottság a vállalkozás indításának feltételeiről

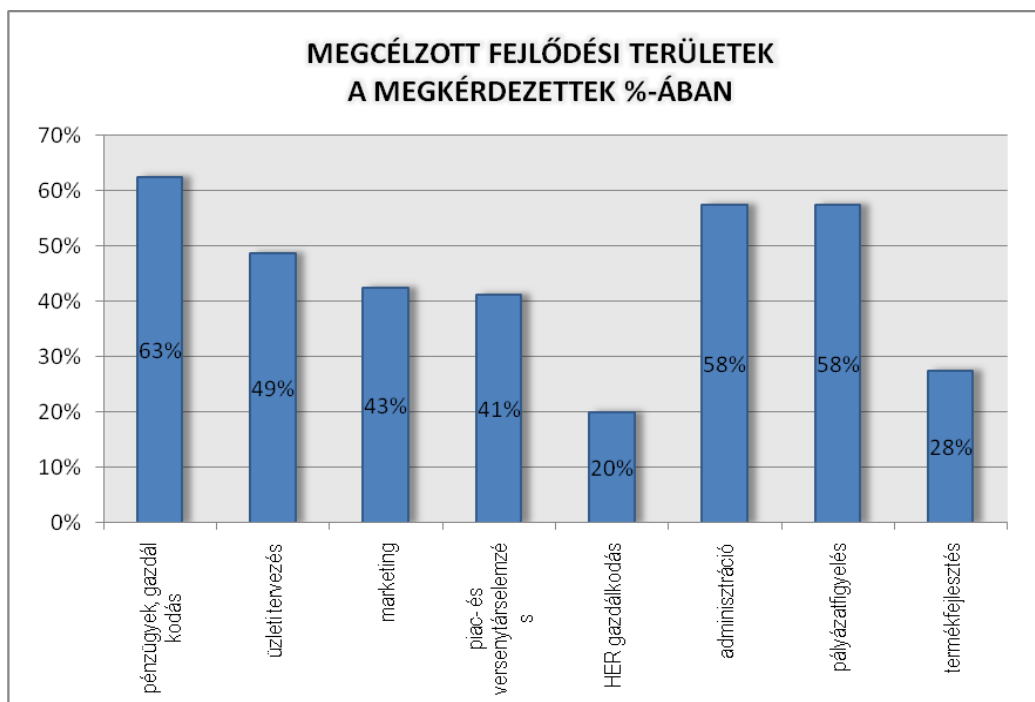
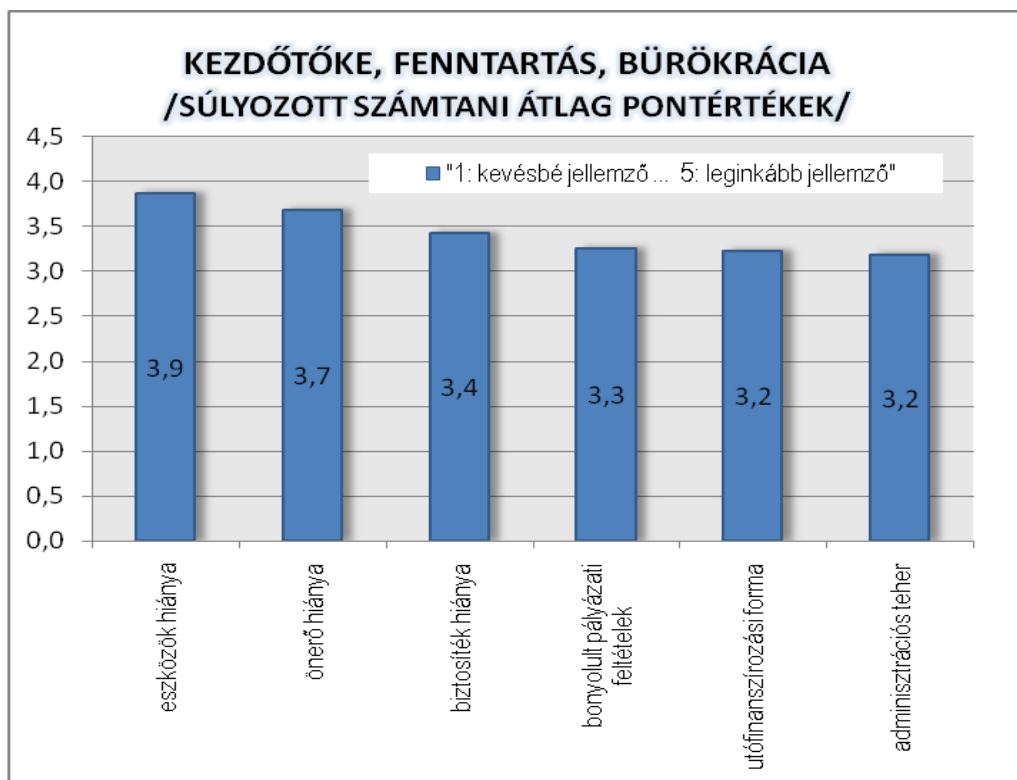
Megnevezés	Tisztában van a vállalkozás indítás feltételeivel?				megoszlás
	igen	nem	sejtéseim vannak	összesen	
Tudja-e, hogy hol tájékozódhat erről?	válaszok száma				
igen	37		12	49	88%
nem	2	5	2	9	5%
sejtéseim vannak	3	1	18	22	7%
összesen	42	6	32	80	100%
megoszlás	52,5%	7,5%	40,0%	100%	

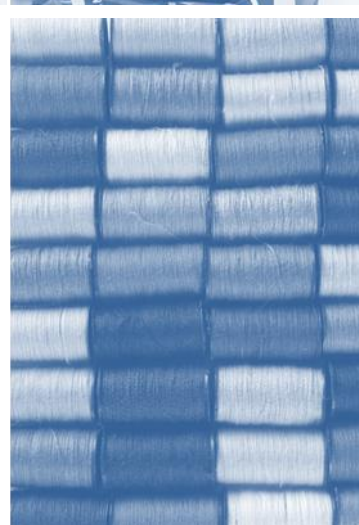
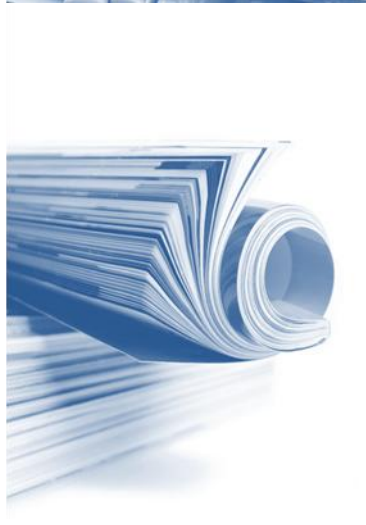
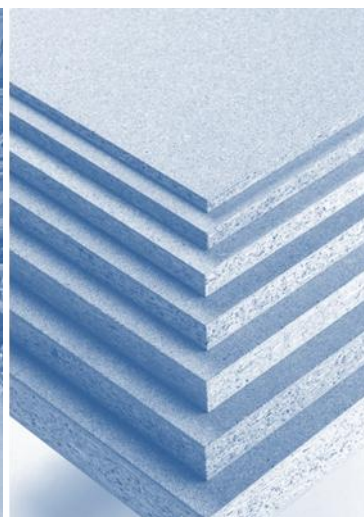
Ábrák, diagramok

Békéscsaba,

2011